

Մատրիտի Մէջ Հ.Յ. Դաշնակցութեան Պատուիրակութիւնը Մասնակցեցաւ Ընկերվար Միջազգայնականի 26-րդ Համագումարին

Մարիօ Նալպանտեան Վերընորոգեցաւ Փոխնախագահ

ՀՅ Դաշնակցութեան պատուիրակութիւնը 25-27 նոյեմբեր Մատրիտի մէջ մասնակցեցաւ Ընկերվար միջազգայնականի խորհուրդի եւ համագումարի աշխատանքներուն:

Համագումարի եւ խորհուրդի նիստերը Ընկերվար միջազգայնականի գլխաւոր քաղաքական իրադարձութիւններն են, երբ կ'ընտրուի կազմակերպութեան նոր ղեկավարութիւն, կը ճշդուին յառաջիկայ տարիներու գործունէութեան քաղաքական առաջնահերթութիւնները:

Սոյն նստաշրջանին կը մասնակցէին շուրջ 80 երկիրներու մօտ 400 պատուիրակներ, ներառեալ Սպանիոյ, Մոնթենեկրոյի եւ Ալպանիոյ վարչապետները, Եւրոպական Միութեան արտաքին քաղաքականութեան եւ անվտանգութեան հարցով գերագոյն յանձնակատար Ժոզեփ Պորել եւ բարձրաստիճան այլ պաշտօնեաներ:

ՀՅԴ պատուիրակութեան կ'անդամակցէին Ընկերվար միջազգայնականի փոխնախագահ Մարիօ Նալպանտեան, ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ, Արցախի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի պատգամաւոր Դաւիթ Իշխանեան, երիտասարդ ընկերվարականներու միջազգային միութեան փոխնախագահ Սարինէ Աբրահամեան եւ ՀՅԴ Հայ դատի Կեդրոնական գրասենեակի յատուկ ծրագիրներու պատասխանատու Գէորգ Ղուկասեան:

ՀՅ Դաշնակցութեան պատուիրակութիւնը 26 նոյեմբերի առաւօտեան հանդիպում եւ միտքերու փոխանակում ունեցաւ Սպանիոյ վարչապետ Փետրօ Սանչեզի հետ, որ նախօրէին ընտրուած էր Ընկերվար Միջազգայնականի նախագահ: ՀՅԴ պատուիրակութիւնը նաեւ շնորհաւորեց Սպանիոյ վարչապետ Փետրօ Սանչեզը՝ Ընկերվար միջազգայնականի նախագահ ընտրուելուն առիթով:

ՀՅ Դաշնակցութեան Բիւրոյի անդամ, Արցախի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի պատգամաւոր Դաւիթ Իշխանեան Սպանիոյ վարչապետին փոխանցած է Արցախի Հանրապետութեան քարտէսագիրքը:

ՀՅԴ Բիւրոյի նախկին անդամ, ՀՅԴ Հայ դատի Կեդրոնական խորհուրդի անդամ Մարիօ Նալպանտեան Ընկերվար միջազգայնականի 26-րդ համագումարին կողմէ վերընտրուեցաւ իբրեւ կազմակերպութեան փոխնախագահ:

ՀՅ Դաշնակցութիւնը կը շարունակէ պահպանել մոլորակի մեծագոյն փոխնախագահի պաշտօնը. այս մասին Մատրիտէն կը յայտնէ ՀՅԴ-ի պատուիրակութեան անդամ, ՀՅԴ Հայ դատի Կեդրոնական գրասենեակի յատուկ ծրագիրներու պատասխանատու Գէորգ Ղուկասեան:

Յայտնենք նաեւ, որ համագումարի ընթացքին ելոյթ ունեցաւ ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ Դաւիթ Իշխանեան, որ չեղորդաբար Արցախի ինքնորոշման իրաւունքին վրայ: Դաւիթ Իշխանեանի խօսքը ամբողջութեամբ կու տանք հետագային:

Արամ Ա. կաթողիկոս ընդունեց ՀՅԴ Բիւրոյի կազմը

Հինգշաբթի, 17 Նոյեմբեր 2022-ին, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան (Հ.Յ.Դ.) բիւրոն լրիւ կազմով այցելեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին, Անթիլիասի Մայրավանքին մէջ, առաջնորդութեամբ բիւրոյի ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր Խաչատուրեանի:

Աւելի քան երկու ժամ տեւած հանդիպման ընթացքին տեսակէտերու փոխանակում տեղի ունեցաւ, յատկապէս Հայաստանը ու Արցախը ղեկավարող խնդիրներու ու մտահոգութիւններու շուրջ: Թէ՛ Նորին Ս. Օծութիւնը եւ թէ՛ Հ.Յ.Դ. բիւրոն կարեւորութեամբ շեշտեցին Հայաստանն ու Արցախը ներկայ ճգնաժամային կացութենէն դուրս բերելու եւ դէպի հզօրացում ու փրկութիւն առաջնորդելու հրամայականը եւ այս ուղղութեամբ հաւաքական աշխատանք տանելու անյետաձգելի անհրաժեշտութիւնը:

Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի յայտարարութիւնը

Արդէն քանի օր է, որ թրքական բանակը վայրագ յարձակում է գործում հիւսիսային Սուրիայի խաղաղ բնակչութեան շրջանների վրայ՝ տեղի քաղաքական ուժերին ամբաստանելով Պոլսոյ մէջ վերջերս գործուած ահաբեկչական արարքների իբրեւ հեղինակ: Անկախ կատարուած ամբաստանութեան իրաւացիութիւնից՝ թրքական իշխանութիւնների ահաբեկչական այս գործողութիւնները յիշեցնում են անցեալում օգտագործուած ընտրապայքարի նոյն ոճը, իշխող նոյն շրջանակների կողմից:

Դատապարտում ենք թրքական բանակի հակամարդկային այս գործողութիւնները, որոնց զոհերը նոյնքան անմեղ են, որքան Պոլսոյ պատահական թիրախները:

Միջազգային հանրութիւնից պահանջում ենք դատապարտել թրքական գործողութիւնները եւ կանխել յաճախումները:

Հ.Յ.Դ. ԲԻՒՐՕ
25 նոյեմբեր, 2022 թ.

Լիբանանի մէջ կայացաւ ՀՅԴ Մարմններու Ներկայացուցիչներու Խորհրդաժողովը

ՀՅԴ Բիւրոյի հրաւերով 17-18 նոյեմբեր 2022-ին Լիբանանի մէջ տեղի ունեցաւ ՀՅԴ մարմիններու ներկայացուցիչներու խորհրդաժողովը:

Ժողովին ներկայացուեցան Հայաստանի Հանրապետութեան, Արցախի եւ սփիւռքեան կազմակերպական շրջաններու քաղաքական, կազմակերպական, քարոզչական, Հայ դատի, երիտասարդական միաւորներու եւ մեր ուղեկից միութիւններու վերջին շրջանին ծաւալած գործունէութեան մասին զեկուցումներ:

Զեկուցումներու լոյսին տակ խորհրդաժողովը քննեց Դաշնակցութեան դիմակայած խնդիրները թէ՛ ներքաղաքական եւ թէ՛ արտաքին մակարդակներու վրայ, արձանագրելով, որ մեր երկրի իշխանութիւններուն վարած քաղաքականութեան

ՀՅԴ... Ծար. էջ 5

YES YOU CAN

Introducing,
The All-New HR-V

CONTACT US FOR
MORE INFORMATION

**KEVORK ASADOURIAN
TRO BACHEKJIAN**

7000, boul. Henri-Bourassa Est
Montréal-Nord, (Québec) H1G 6C4
☎ : 514 321-7777

Al-Nejmah

MIDDLE EASTERN SUPERMARKET

NOW OPEN

Մեփականատեր
Յարութ Միփան

Ընտանեկան բացառիկ գործառնություն
ուր կը գտնէք ձեր բոլոր կարիքները
ուտելիքներու վերաբերեալ

 IN HOUSE

COFFEE ROASTING & GRINDING
ROASTING FRESH NUTS
SESAME GRINDING TO MAKE FRESH TAHINA
TANOOR BREAD & IRAQI SAMOON

Մուրճ աղալ եւ խարկել
Հնտեղէն աղալ օրական դրութեամբ
Շուշմայ աղալ եւ թահինի պատրաստել
Թոնիիի հաց եւ իրաքեան սոմուն

Supermarket | Restaurant | Bakery | Halal Butcher
Վաճառատուն, ճաշարան, փուռ, մսավաճառ

PHONE: 289.232.1200
3085 Hurontario St, Unit 1-6, Mississauga

**ՀՕՄ-ի Գանատայի Ծրջանային Վարչությունը
այցելեց Հ.Հ. Դեսպանատուն**

Կիրակի, 20 Նո-
յեմբեր, 2022-ի միջո-
րէին ժամը 12:00-ին,
ՀՕՄ-ի Գանատայի
Շրջանային Վարչու-
թիւնը, ընկերակցու-
թեամբ ՀՕՄ-ի «Սե-
ւան» մասնաճիւղի
վարչական կազմի
կարգ մը անդամներու պաշտօնական այցելութիւն մը տուաւ Հայաստանի Հանրապե-
տութեան դեսպանատան: Գանատայի մօտ Հայաստանի Հանրապետութեան արտա-
կարգ եւ լիազօր դեսպան՝ տիկին Անահիտ Յարութիւնեան բարի գալուստ մաղթեց
ՀՕՄ-ուհիներուն եւ դրուատեց ՀՕՄ-ի ունեցած գործունէութիւնը հայրենիքէն ներս,
թէ գուրս:

ՀՕՄ-ի Շրջանային վարչութեան ատենապետ ընկերուհի Լուսին Փալանճեան
յայտնեց, թէ ՀՕՄ-ը իր բարեսիրական գործունէութիւնը կը կատարէ ի սէր հայ ազ-
գին ու հայրենիքին: Ապա աւելցուց, որ ՀՕՄ-ը աւելի քան 110 տարիներէ ի վեր ողջ
կազմակերպական իր ներուժը ի սպաս դրած է հայ ժողովուրդին: Տէր կանգնած է հայ
զինուորին, պատերազմի պատճառով որբացած հայ երեխաներուն, բարձրագոյն ուս-
ման հետեւող ծնողացուրկ երիտասարդներուն եւ Արցախէն տեղահանուած հայ ըն-
տանիքներուն: Ներկայիս հակառակ անոր որ ան լուրջ մտահոգութիւններ ունի շարք
մը քաղաքական իրադարձութիւններու մասին, սակայն, վճռած է չարունակել
սկսուած ծրագիրները օգտակար հանդիսանալու հայ երեխային, հայ ընտանիքին եւ
հայ զինուորին:

Շուրջ մէկ ժամ տեւող հանդիպումը առիթ դարձաւ խօսելու գանատահայ կեան-
քի, կամաւոր աշխատանքի, եւ ընդհանրապէս Հայաստանի մասին: Հանդիպումը տե-
ղի ունեցաւ ջերմ եւ սիրալիր մթնոլորտի մէջ: Հանդիպման ընթացքին ՀՕՄ-ի Շրջա-
նային վարչութիւնը նամակ մը յանձնեց դեսպանին, որուն մէջ ամփոփուած էին
վարչութեան բոլոր մտահոգութիւնները՝ հայրենիքի եւ Արցախի ներկայ իրավիճակին
եւ հայութեան գոյութեանական այսօրուան ճգնաժամին մասին:

ՀՕՄ-ի Գանատայի Ծրջանային վարչություն

Այցելեցեք **hitunes.ca** կայքէջը եւ
օրական 24 ժամ ունկնդրեցեք
Սառա Եղիայեանի կողմէ
ընտրուած հայկական երգերը
HITUNES.CA

Ունկնդրեցեք **triktrak.ca** կայքէջի հայկական
համացանցային ռաւոփոմափ
երգերը օրական 24 ժամ,
խսկ ամէն հիկզաբթի
երեկ. ժամը 8:00 - 9:00
լսեցեք շաիեկան
հարցազրոյցներ
TRIKTRAK.CA

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

**Հ.Յ.Դաշնակցութեան հայրենակերտման առաքելությունը անշրջելի է
(ՀՅԴ 132-ամեակին առիթով)**

Դաշնակցութիւնը հարագատ գաւակն է հայ ազգին, ծնած անոր ծոցէն, իր-
քեւ իսկական արտայայտիչը քաղմաչարչար մեր ցեղին քաղաքական պա-
հանջներուն եւ ազգային ձգտումներուն:

Հրանդ Սամուէլ

Դաշնակցութիւնը պետականակերտ կուսակցութիւն է, որ հիմը դրած է Հայաս-
տանի առաջին հանրապետութեան եւ այդ մէկը իրագործած է հայ ժողովուրդի լի-
ակատար բնաջնջումին միտուած թրքական ցեղասպանական ծրագրէն երեք տարի
ետք:

Անշեղ եւ անխտոր է Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան նպատակը՝ ամբող-
ջական հայութեամբ՝ ամբողջական հայրենիքի կերտման տեսլականը եւ Հայ Դատի
լիակատար լուծման գերագոյն առաջադրանքը: 19-րդ, 20-րդ դարերուն որպէս
հայ ժողովուրդի շահերը պաշտպանող քաղաքական դերակատար ուժ՝ Դաշնակցու-
թիւնը իր գոծունէութիւնը ծաւալեց նաեւ մեր նորագոյն պատմութեան մէջ ազա-
տագրական պայքարով Արցախահայութեան իրաւունքները պաշտպանելու իր
առաքելութիւնը:

Դաշնակցութեան համար այսօր առաջնահերթ օրակարգ է Արցախը: ՀՅԴ ազա-
տամարտիկներու ինքնամոռացութիւնն ու անձնուիրութիւնը Արցախեան գոյա-
պայքարի եւ Անկախ Արցախի արարման մէջ անփոխելի է: ՀՀ պաշտպանութեան
փոխ նախարար, Արցախեան պատերազմի մասնակից, Հայաստանի ազգային հերոս
զօրավար Արկարդի Տէր Թադեոսեան կը վկայէ. «Դաշնակցութեան կուսակցութեան
կողմից վերահսկուող ջոկատները, կազմում էին ինքնապաշտպանութեան ջոկատ-
ների մեծամասնութիւնը եւ զէնք, գինամթերք ու այլ տեսակի օգնութիւն էին
ստանում կուսակցական խողովակներով: Ամենախոշոր եւ լաւ պատրաստուած ջո-
կատը Աշոտ Ղուկեանի (Բեկորի) ջոկատն էր»:

ՀՅԴ-ն երեք տասնամեակներու ընթացքին կուտակած Արցախեան գուպարի իր
փորձառութեամբ, վճռակամօրէն կը հաւատայ, որ այսօր, աւելի քան երբեք, Ար-
ցախի կայուն զարգացման, գոյատեւելիութեան պահպանման եւ Արցախահայու-
թեան կենսագործունէութեան ապահովման համար անհրաժեշտ է ամրագրել Արցա-
խի քաղաքական, տնտեսական եւ ռազմական անվտանգութիւնը:

Այսօր, համաշխարհային բազմաբեւեռ հակամարտութիւնները, Հարաւային
Կովկասի տարածաշրջանին մէջ օրըստօրէ խորացող աշխարհաքաղաքական ճգնա-
ժամը՝ ուղղակի իրենց ազդեցութիւնը ունին Արցախի հիմնահարցին վրայ, որուն
ծիրէն ներս, ատրպէյճանական յարձակողապաշտ վարքագիծի դրսեւորումները
վերջին երկու տարիներու ընթացքին կը փաստեն, որ Պաքոսի վերջնական նպա-
տակն է գինաթափել եւ ապա՝ հայաթափել Արցախը:

Արցախեան երկրորդ պատերազմի նախօրեակին, ՀՅԴ-ի նախաձեռնութեամբ
Ստեփանակերտի մէջ կայացաւ «Հայաստան-Արցախ ռազմավարական դաշինք»
խորագիրը կրող խորհրդաժողովը, որուն օրակարգին մէջ ընդգրկուած էին Հայաս-
տանի եւ Արցախի ռազմաքաղաքական յարաբերութիւնները իրաւապայմանագ-
րային դարձնելու հարցերը: Այսօր, ՀՀ գործող իշխանութիւններու ազգակործան
քաղաքականութեան պատճառով, ոչ միայն չկայ Հայաստան-Արցախ յարաբերու-

**Խրիմեան Հայրիկի վախճանման 115-ամեակին
նուիրուած հանդիսութիւն Գեմպրիճի մէջ**

Ուրբաթ 11 Նո-
յեմբեր-2022-ի երե-
կոյեան ժամը 8:00-
ին Գէմպրիճի Հայ
Կեդրոնէն ներս տեղի
ունեցաւ ժողովրդային
հաւաք, մասնակցու-
թեամբ հայ կեդրոնէն
ներս գործող բոլոր
միութիւններուն, նուիրուած՝ Խրիմեան Հայրիկի վախճանման 115-ամեակին: Օրուան
պատգմաբերն էր Գերաշնորհ՝ Վարուժան Սրբ. Արք. Հերկելեան:

Հայաստանի Հանրապետութեան օրհներգէն ետք, օրուան հանդիսավար ընկհ.
Ազիկ Գէորգեան ներկաները հրաւիրեց մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգանքի տուրք
մատուցելու Արցախեան պատերազմի անմահ հերոսներու յիշատակին: Համազգայինի
«Տաթեւ» մասնաճիւղի ներկայացուցիչ ընկ. Վիգէն Գէորգեան հայ կեդրոնի բոլոր
ուղեկից միութիւններուն կողմէ փոխանցեց պատգամ, իր խօսքին մէջ յատկանշելով.
« մեկնած Հայրիկի տիպարէն այսօր եւս մեր ժողովուրդի ներկայի ու ապագայի հա-
մար կարիքը ունինք պատասխանատուութեան բարձր գիտակցութեամբ եւ դաստիա-
րակութեամբ օժտուած գործիչներու՝ աշխարհական թէ հոգեւորական»:

Բեմ բարձրացան «Մեսրոպ Թիթիգեան» Շաբաթօրեայ դպրոցի աշակերտներէն
խումբ մը, որոնք կատարեցին «Հայեր միացէք, միացէք հայեր» խմբերգը: Ընթերց-
ուեցաւ օրուայ պատգամաբեր Գերաշնորհ Տ. Վարուժան Արք. Հերկելեանի կենսագ-
րութիւնը: Ապա, խումբ մը աշակերտներ յաջորդաբար ընթերցեցին պատառիկներ
ԽՐԻՄԵԱՆԻ նշանաւոր խօսքերէն: Բեմ հրաւիրուեցաւ օրուան պատգամաբերը, որ
լուսարձակի տակ առաւ Խրիմեանի կեանքը, որպէս մեծ հայր, ուսուցիչը, կղերականը
յեղափոխականը, Վասպուրականի Արծիւը եւ վերջապէս Հայոց փրկիչ ՀԱՅՐԻԿԸ :

Ս. Նշան եկեղեցւոյ դպիրներէն Ռազմիկ Կարպուշեան ելոյթ ունեցաւ մեներգելով
Խրիմեանի «Հայրիկ Հայրիկ» երգը: Տեղի ունեցաւ պարգեւատրում. յաջորդաբար պար-
գեւատրուեցան օրուան պատգամաբեր Տ. Վարուժան Ս. Արք. Հերկելեանը՝ շրջանիս
«Արամ Դրօ» կոմիտէի ներկայացուցիչ ընկ. Փիէռ Մկրտիչեանի ձեռամբ, Մեծի Տանն
Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան ազգային ժողովի պատգամաւոր տիար Կարօ Փոսթաճեա-
նը՝ Համազգայինի «Տաթեւ» մասնաճիւղի ներկայացուցիչ ընկ. Վիգէն Գէորգեանի
ձեռամբ, Թեմիս Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Բաբգէն Ս. Արք. Չարեանը՝ Ս. Նշան եկե-
ղեցւոյ հոգաբարձութեան ներկայացուցիչ տիար Սեպուհ Կապաճուգեանի ձեռամբ:

Հանդիսութեան աւարտին թեմիս առաջնորդը փոխանցեց իր սրտի խօսքը եւ
օրհանքը, յարատեւ բեղուն գործունէութիւն մաղթելով Գէմպրիճի հայ կեդրոնի կա-
ռուցքին եւ ցանկութիւն յայտնեց, թէ չուտով յաղթահարուին հայրենիքին ու յատկա-
պէս հայ ժողովուրդին դէմ ծառացած դժուարին մարտահրաւէրները:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ՏԱԹԵՒ» ՄԱՍՆԱԺԻՒԴ

Թիւններու որոշիչ ոլորտ, այլեւ, իշխանութիւնները յայտարարած են, թէ Արցախի
անվտանգութիւնը երաշխաւորելու «ռեսուրս»ներ չունին: Մէկ խօսքով, Արցախը
լքած են իր բախտին:

Այս պայմաններուն տակ ստեղծուած իրավիճակը, այսօր ՀՅԴ-ի համար նոր
մարտահրաւէր կը հանդիսանայ: Գաղափարական եւ ծրագրային իր սկզբունքնե-
րուն հաւատարիմ՝ Դաշնակցութիւնը կտրականապէս դէմ է անձնատուգական եւ
զիջումներով ընթացող ՀՀ իշխանութիւններու այժմու քաղաքական վարքագծին
եւ կուսակցական իր ամբողջ ներուժով լծուած է հայրենիքը պատերազմի աղէտէն
վերականգնելու ու վերակենսաւորելու աշխատանքին:

Անհերքելի իրողութիւն է, որ Դաշնակցութիւնը ազգային արժեհամակարգի կա-
յացման համար վիթխարի աշխատանք իրականացուցած է: Դաշնակցութեան հնոց-
ները թրծած են սերունդներ, անոնց մէջ ամրակայելով պատմական յիշողութիւնը,
ազգային ինքնագիտակցութիւնը, հայու հոգեկերտութեամբ եւ հայրենատիրութիւնը:

Հայաստանի վերանկախացումէն ետք, կուսակցութիւնը հետամուտ եղած է ՀՀ
արտաքին քաղաքականութեան օրակարգի անքակտելի մաս դարձնել Հայոց ցե-
ղասպանութեան ճանաչման եւ հատուցման հարցերը, միշտ դիմակայելով Հայոց
ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման գործընթացը խափանելու միտող
թրքական հակահայ ծրագիրները:

Դաշնակցութիւնը տէր է ազգին ու հայրենիքին հանդէպ իր պատասխանա-
տուութեան: Գիտակից է, որ Մայր Հայաստանի գոյութիւնը պայմանաւորուած է
արցախեան ճակատին վրայ մեր վերջնական ու լիիրաւ յաղթանակով, Հայ Դատի
անբաժան քաղաքիչներէն հանդիսացող Արցախի ու Հայաստանի միաձուլման
տեսլականով:

Տարբեր ժամանակաշրջաններու ընթացքին Դաշնակցութիւնը իր վճռորոշ դե-
րակատարութեամբ հանդիսացած է հայութեան դիմադրականութեան փուլ եկած
պարիսպները վերականգնող մղիչ ուժը:

Այսօր նոյնպէս, բարոյալքման ու պատմականօրէն աղէտալի ներկայ ժամանա-
կահատուածին, Դաշնակցութեան վիճակուած է դիմադրութեան նշաձողը բարձր
ու կանգուն պահելու առաքելութիւնը եւ այդ ուղղութեամբ կուսացկութիւնը ու-
ղեգիծ ընտրած է

- Դիմադրել՝ յանուն հայ ժողովուրդի գոյութեան,
- Դիմադրել՝ ի խնդիր Հայ Դատի հանգուցալուծման,
- Դիմադրել՝ Վիտոշեան բազէներու ճախրանքով,
- Դիմադրել՝ ազատամարտիկներու խոյանքով,
- Դիմադրել՝ աններք ու անվկանդ,
- Դիմադրել՝ Վահանով կամ Վահանի վրայ,
- Դիմադրել ու կերտել ապագայ սերունդներու միացեալ եւ հզօր Հայաստանը:

Աւելի Քան Երբեք Անհրաժեշտ Է Ազգային Գաղափարախօսութեան Հիմքի Վրայ Համահայկական Կոռ Միասնականութիւն

ՀՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր Խաչատուրեանի արտասանած խօսքը՝ ՀՅԴ 132-ամեակի հանդիսութեան, Լիբանան։

ՀՅԴ օրուան հիմնական նպատակները հայութեան եւ հայրենիքի իրավիճակի վերլուծումն է եւ Դաշնակցութեան հաշուետուութիւնը՝ իր ժողովուրդին։

1980–ական թուականներու վերջերէն մինչեւ 2020–ի սեպտեմբեր մենք ունեցանք անխոցելիութեան զգացում, որովհետեւ յաղթանակած ժողովուրդ էինք։ Արցախը ազատագրուած էր, Հայաստանը՝ վերանկախացած, Զաւախքը՝ աշխուժացած, Արեւմտեան Հայաստանի մէջ՝ զարթօնքի ծրիւր արձակուած, եւ սփիւռքը՝ նուաճած Հայ դատի կարեւոր ձեռքբերումներ համաշխարհային մակարդակով։ Հայաստան–Արցախ–սփիւռք եռամիասնութիւնը ամրապնդուած էր եւ ազգային օրակարգի հիմնական կէտերու շուրջ ալ համախոհութիւն ստեղծուած էր, մանաւանդ 2015–ի հարիւրամեակի համախմբող մթնոլորտէն ետք։

Բնականաբար, ՀՅԴ–ն իր առիւծի բաժինը բերած էր այդ ձեռքբերումներու իրականացման մէջ՝ ի գին մեծ զոհողութեանց. հազարաւոր նահատակներու արեամբ նուիրականացած յաղթանակները, քաղաքական մեծ աշխատանքը, քարոզչական համադրուած արշաւները եւ հայրենիքի ու սփիւռքի տաքնապահար շրջաններուն ուղղուած հսկայածաւալ օժանդակութիւնները տուած էին ակնկալուած արդիւնքը, եւ կար համատարած լաւատեսութիւն։ Համոզումի էր վերածուած նաեւ մեր այն կարգախօսը, որ յանձնառու սփիւռքը լաւագոյն գրաւականն է հզօր հայրենիքին։

Ամրապնդուած էին մեր ազգային արժանապատուութիւնը եւ ազգային իղձերու հանդէպ մեր հաւատքը. ստեղծուած էր աննախընթաց համահայկական միասնականութիւն՝ ի սպաս մեր հայրենիքին ու իտէալներուն, իսկ ներազգային տարակարծութիւններն ու Հայաստանի իշխանութիւններու բազմապիսի խարխափումները մանր անախորժութիւններ եւ սրբագրելի վրիպումներ կը թուէին ըլլալ մեծ պատկերին մէջ։ Աղէտներու ու կորուստներու հարիւրամեակէ ետք, պայծառ դարաշրջան մը բացուած էր հայութեան առջեւ։

Գիտէք արդէն, որ պատերազմի ընթացքին, ամէն տարակարծութիւն մէկդի դրած, ՀՅԴ–ն նուիրուած էր հայութեան յաղթանակը ապահովելու գործին՝ չորս ուղղութիւններով՝ — հայրենիքի պաշտպանութեան համար տրամադրելով մարդուժ կամաււորական պահեստազօրի ճամբով, ստեղծելով քաղաքական համաշխարհային զօրաշարժ ամէնուրեք ձեռնարկելով քարոզչական պատերազմի եւ մասնակցելով գոյացնելու աննախընթաց նիւթական կռուաններ, որոնք տրամադրուեցան հայրենիքին։

Ուստի հասկնալի էր, որ ազգովին ապրեցանք ահաւոր ցնցում, երբ 2020–ի աշնան Արցախեան երկրորդ պատերազմին կրած պարտութիւնը ի յայտ եկաւ եւ խորտակեց անպարտելիութեան ու ան–

խոցելիութեան հանգանակը։ Հիասթափութիւնը ճնշող էր, մանաւանդ երբ յաղթանակի կեղծ տպաւորութիւններ ստեղծած իշխանութիւններու շղարշը պատռեցաւ, եւ մեր կորուստներու իսկական տարողութիւնը պարզուեցաւ 2020–ի նոյեմբեր 9–ին։

Ազգային նսեմացումի առաջնորդած Հայաստանի ղեկավարը մերժեց ընդունիլ Արցախն ու Հայաստանը աղէտի առաջնորդած ըլլալու հանգամանքը, վճռեց ամէն գնով կառչիլ իր իշխանութեան աթոռին եւ սատարեց հայրենիքը նսեմացնող պարտուողական պայմաններու կատարումին։

Այս մեծագոյն աղէտին առթած համատարած յուսահատութիւնն ու ընկճուածութիւնը յառաջացուց նոյնիսկ խզում հայրենիքի եւ սփիւռքի միջեւ։ Հայրենիքի փրկութեան շարժումը զօրաշարժի ենթարկեց հայրենի ժողովուրդին կարեւոր զանգուածը, փորձեց վերականգնել ազգային գաղափարախօսութեան հիմերու վրայ գործող պետութիւնը, բայց իշխանութիւնը ամէն ճիգ թափեց ապակողմնորոշելու եւ շարունակաբար պառակտելու հայրենի ժողովուրդը ու յաջողեցաւ վերարտադրել ինքզինք։ Ստեղծուեցաւ քաղաքական հաւածանքներու մթնոլորտ. ցուցարարներու անտեղի մեղադրանքներով մեծաթիւ քաղաքական բանտարկեալներ այսօր ազատագրկուած են կամ ալ՝ կեղծ դատերու ենթակայ։

ՀՅԴ–ն եւ իր գործընկերները շարունակեցին ժողովրդային պայքարը, բայց ժողովրդային հաւաքները չհասան այն թիւերուն, որպէսզի խարխլին այս իշխանութեան հիմերը։ Այժմ առաւել ներկայ ըլլալով Ազգային ժողովին մէջ, մենք օգտագործելու ենք խորհրդարանի ազդեցիկ հարթակը մեր կեցուածքները ներկայացնելու եւ փորձելու կանխել միակողմանի նորանոր գիջումներ, միաժամանակ չհրաժարելով ժողովրդային պայքարի հնարաւորութենէն։

«Բաժնէ որ տիրես»–ի քաղաքականութիւնը որդեգրած Հայաստանի իշխանութիւնը այսօր սփիւռքն ալ պառակտելու սեւ գործին է լծուած։ Մինչդեռ, թշնամիներով շրջապատուած եւ մեծ հարուած ստացած մեր հայրենիքին համար աւելի քան երբեք անհրաժեշտ է ազգային գաղափարախօսութեան հիմքի վրայ համահայկական կռու միասնականութիւն։

Այսօր դէմ յանդիման կը գտնուինք նորագոյն մարտահրաւէրներու, որովհետեւ պարտուած ու հայկականութենէ պարպուած Հայաստանի իշխանութիւնները հայրենի շահերը պաշտպանելու իրենց անկարողութիւնը բազմիցս փաստած են, շարունակական նահանջի մէջ են եւ ամէն տեսակի գիջումներու՝ պատրաստ։ Մարտահրաւէրներ ունինք նաեւ սփիւռքի պարագային, ուր արդէն գործող կառոյցներու թարմացման, առաւել աշխուժացման եւ աշխատելաոճի արդիականացման կարիքները դարձած են հրամայական։

Մեր հայրենիքի առջեւ ցցուող գլխաւոր մարտահրաւէրները եւ ՀՅԴ–ի դիրքորոշումները հինգ մասերու կարելի

է բաժնել.

Ա) Արցախ

Արցախահայութիւնը վերաւոր է այսօր, սակայն իր վէրքերը ամօքելու, հայկական դիմագիծը պահպանելու, անվտանգութիւնը ապահովելու, Արցախի հանրապետութիւնը լիովին վերականգնելու եւ անկախութիւնը պահպանելու գործին է լծուած։ Արցախը յստակօրէն բանաձեւած եւ հրապարակած է իր կամքը՝ վճռականօրէն բացառելով Ազրպէյճանի գերիշխանութեան տակ ըլլալու որեւէ տարբերակ։ Իսկ Հայաստանի իշխանութիւնները կը փորձեն հեռաւորութիւն պահել Արցախէն, նոյնիսկ իրենց «ձեռքերը լուալ»՝ խուսափելով անոր անվտանգութիւնը եւ զարգացումը ապահովելու կենսական պարտքէն։

Մեր դիրքորոշումը յստակ է. Արցախի հանրապետութիւնը լրիւ վերականգնելու է եւ վերագտնելու իր նախկին աշխուժութիւնը. Արցախի անկախութիւնը անսակարկելի է. աշխատելու ենք, որ աշխարհով մէկ շեշտաւորուի անոր ինքնորոշման միջազգային իրաւունքը. շարունակելու ենք խթանել, որ ազգովին նեցուկ կանգնինք անոր՝ քաղաքականօրէն, տնտեսականօրէն, ընկերային ծրագիրներու ճամբով, եւ ապահովենք համազգային հոգածութիւն անոր անվտանգութեան, զարգացման եւ իրաւունքներուն սատարելու առումով։

Մէկ խօսքով, վստահ ենք, որ ոչ միայն պիտի վերականգնի Արցախը, այլ պիտի ծաղկի, հզօրանայ եւ վերջ ի վերջոյ պիտի միանայ մայր հայրենիքին։

Բ) Սահմանազատման ու սահմանագծման գործընթաց

Բազմիցս յայտարարած ենք, որ Հայաստանի իշխանութիւնները մեծ զգուշաւորութեամբ պարտին մօտենալ այս հարցին։ Իրենց հոգեբանական ներկայ դրուածքով եւ միակողմանի գիջումներու ատակ այս իշխանութիւնները պարտին գտնել կամքը արմատականօրէն պաշտպանելու Հայաստանի սահմաններն ու հողային ամբողջականութիւնը։ Առաւել՝ Հայաստանի գերիշխանութենէն ո՛չ մէկ գիջում ընդունելի է այսպէս կոչուած «Զանգեզուրեան միջանցք»–ի հաստատման մեր թշնամիներու պահանջներու առնչութեամբ։

Գ) Հայաստան–Թուրքիա յարաբերութիւններու կծիկ եւ խաղաղութեան կերծ օրակարգ

Անխոհեմ քայլ էր Հայաստանի վարչապետին Հայաստան–Թուրքիա յարաբերութիւններու բնականոնացման բանակցութեան յանելալ ճակատ բանալը այս տաքնապալի օրերուն, երբ առկայ են Հայաստանի անվտանգութեան խնդիրը, Ազրպէյճանի հետ բանակցութիւններու անլոյծ թնճուկը. այս բոլորը կը կատարուին քարոզելով տարածաշրջանին մէջ խաղաղութիւն հաստատելու կեղծ օրակարգը, հակառակ անոր որ ակնյայտ է, թէ հայութեան թշնամիները իրենց արիւնարբու նկրտումներէն եւ Հայաստանի իսկ հանդէպ յատուկ ախորժակներ գրսեւորելու վարքագիծէն չեն հրաժարած։ Հայաստան–Թուրքիա սահմանը Թուրքիան է փակած եւ կարող է բանալ առանց որեւէ նախապայմանի։ Հայաստանի կողմէ որեւէ գիջում կամ նախապայման ընդունելի չէ. իրողութիւնը սակայն այլ է. Թուրքիան բազմաթիւ նախապայմաններ արդէն առաջադրած է եւ Հայաստանի իր յարաբերութիւնները կը պայմանաւորէ Ազրպէյճանի պահանջներու բաւարարումով։ Յամենայն դէպս, Հայաստանը պէտք է այժմէն պատրաստէ անհրաժեշտ օրէնադրական դաշտը, առաջին առնելու համար թրքական հաւանական ներխուժումին, եթէ օր մը սահմանները բացուին։

Դ) Թրքական եւ ազրպէյճանական հակահայ գրոհ

Թուրքիա եւ Ազրպէյճան այժմ իրենց ախորժակները սրած են Հայաստանի նկատմամբ եւ միաժամանակ ծրագրուած, համադրուած հակահայ քարոզչական եւ ցուցական արշաւի են դիմած աշխարհասփիւռ հայութեան դէմ։ Հայաստանը անվտանգութեան լուրջ խնդիր ունի, թիրախ է Հայաստանի գերիշխանութիւնը, Սիւնիքի նկատմամբ կայ անմիջական սպառնալիք, եւ մեր թշնամիները վճռած են հայր դարձնել անհայրենիք։

Ե) Ազգային արժէքներ

Հայաստանի իշխանութիւնները հարուածի տակ առած են ազգային արժէքները, ազգ–բանակ հասկացողութիւնը եւ հայեցի դաստիարակութիւնը։ Ազգային գաղափարախօսութենէն հեռացնելով փորձ կը կատարուի անգոյն ու անձեւ զանգուածի վերածելու հայրենի նոր սերունդը։ Ամէն գնով պայքարելու ենք այս ապազգային ծրագիրներուն դէմ։

Հայրենի մարտահրաւէրներուն կողքին, սփիւռքն ալ ունի իր իւրայատուկ կարիքները։ Իբրեւ համահայկական կազմակերպութիւն, ՀՅԴ–ին համար էական է նաեւ ունենալ կենսունակ, յանձնառու, նպատակաւալց եւ հայկականութեամբ տրոփող կազմակերպ սփիւռք. անհրաժեշտ է յաւելեալ թափ եւ միջոցներ հայթայթել Հայ դատի մեր ցանցի արդէն իսկ խիստ արդիւնաւէտ աշխատանքներուն։

ՀՅԴ–ի մեծ ընտանիքը, իր երիտասարդական եւ ուսանողական միութիւններով, ուղեկից կազմակերպութիւններով, Հայ դատի յանձնախումբերով ու գրասենեակներով, ինչպէս նաեւ՝ Դաշնակցութեան քարոզչական, տնտեսական, վերլուծական գրասենեակներով պատնէշի վրայ է ապահովելու հայկական միասնութիւն՝ ի սպաս հայրենիքի ու հայութեան։

Այսօր սփիւռքը մէկ մարդու նման պարտի փարիլ հայրենիքի պաշտպանութեան սուրբ գործին, անխնայ պայքարիլ թրքաազրպէյճանական հայատեսաց փանթոնական ճակատին դէմ. եւ անհրաժեշտ է փակել այն խրամատը, որ բացուած է հայրենիքի ու սփիւռքի միջեւ։

Սիրելի՛ հայրենակիցներ, Այսօր հայրենիքի եւ սփիւռքի ազգային գաղափարախօսութեամբ համակուած ուժերը վճռական են պաշտպանելու հայրենի պետութիւնները, ազգային արժէքները եւ համազգային շահերը։ Համոզուած ենք, որ 2020–ի պարտութիւնը լոկ ճակատամարտի կորուստ է եւ ոչ՝ պատերազմի աւարտ։ Ազգային ազատագրական պայքարը կը շարունակուի։ Ժամանակաւոր պարտութիւններու էջը փակած ենք եւ վերանորոգ թափով շարունակելու ենք ազգային ազատագրական պայքարը մինչեւ յաղթանակ։

Այդ յաղթանակները ուշանալու չեն, որովհետեւ մենք եւ հայ ժողովուրդը առհասարակ ունինք կամքը, ներուժը եւ պատրաստակամութիւնը կերտելու ազգային միասնականութիւն եւ իրականացնելու Դանիէլ Վարուժանեան հաւատամբը՝

«Ո՛հ, այն ատեն, այս օրուան Մեր մեռելները բոլոր Միահամուռ ոստումով, Պիտի կանգնին գերեզմանին մէջ իրենց,

Ու անհամբեր հեռո՛ւն, հեռո՛ւն ակնապիշ

Պիտի սպասեն վարդահեղեղ դալուստի

Արշալոյսի մ'Արշալոյսի մը՝ որուն (Հաւատացէք ինձ Մայրեր), Ես ոտնաձայնը կ'առնեմ...»

18 Ուղեմբեր 2022

ՈՒՍԱՌՈՐԻՉ

ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

Ձ. ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 1, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2022

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ՅՈՅՍԸ ԼԱԻԱԳՈՅՆԻՆ

2022 տարին իր աւարտին կը հասնի: Վերջալոյսն է 2022 տարուան: Միաժամանակ 2023 տարին դռն սեմին է, արդէն իսկ կը թակէ դուռը ներս մտնելու, նոր սկիզբ դնելու, նոր հորիզոն բանալու մեր դիմաց:

Յարմար ժամանակն է հիմա մտածելու աւարտող տարուան մասին եւ մանաւանդ սպասելու այն տարուան, որ նոր պիտի ըլլայ եւ սկսի իր առաջին քայլերը նետել եւ մենք պիտի լսենք ձայները այդ նոր ոտնաքայլերու կշռոյթին:

Առաջին հերթին հարցում մը կը սկսի մեր մտքին մէջ անհանգստացնել, արդեօք աւելի լաւ պիտի ըլլայ մեր դիմաց բացուող ՆՈՐ 2023 Տարին: Բնականաբար ոչ էս վստահ եմ եւ ոչ ալ դո՛ւն կրնաս վստահ ըլլալ: Եթէ նայինք անցնող Տարուան, դիւրին տարի մը չեղաւ, ընդհանրապէս աշխարհին եւ մասնաւորաբար հայութեան համար: Համաճարակը տակաւին կը գործէ, տնտեսական տագնապը կը շարունակուի, պատերազմները իրենց աւերները կը սփռեն, հողային եւ տարածքային կորուստներ, զոհեր եւ կորուստներ հարազատներու եւ միւս կողմէ «արդար» աշխարհի լռութիւնը ի տես անարդարութեանց: Ո՛ր ենք մենք որպէս մարդկութիւն այսօր, ինչպիսի՞ վերաբերմունք կը տածենք այս բոլորին նկատմամբ: Վերել յիշուած բոլոր դժուարութիւններն ու տագնապները ուզենք կամ չուզենք մեր կեանքի ձեւերը փոխեցին: Ուրեմն ի՞նչ պէտք է ընել, «պատրաստուիլ վատագոյնին»: Բնականաբար ո՛չ, ունենալ ՅՈՅՍԸ ԼԱԻԱԳՈՅՆԻՆ:

Վերել յիշուած բոլոր տագնապներն ու դժուարութիւնները կրնան մեր աշխարհը փոխել, բայց չեն կրնար փոխել իմ եւ քու Աստուածը: Անփոփոխ է Աստուած, ու անփոփոխ պիտի մնայ անընդհատ փոխուող աշխարհին մէջ:

Աստուած չէ փոխուած ու չի փոխուիր: Ան միշտ կը խօսի մեզի հետ նոյն սիրով ու հայրական նոյն հոգածութեամբ:

Փոփոխուող աշխարհին մէջ, մանաւանդ տիրող դժուարութիւններուն եւ տագնապներուն դիմաց երբեմն կ'ընկրկինք եւ երբեմն մեր կեանքը դուրս կու գայ Իր վերահսկողութենէն: Հետեւաբար, Ի՞նչ ընել, եթէ ոչ լսել Աստուծոյ ձայնը, ըմբռնել իր խօսքին ճշմարտութիւնը եւ մեր կեանքը Իրեն յանձնել Ի՛ր կամքին:

Հետեւաբար, մենք պէտք է վերանորոգուինք, դառնանք Նոր Մարդ, նորոգենք մեր կապուածութիւնը Աստուծոյ հետ, վստահինք ու մեր կեանքը Իրեն յանձնենք միշտ «ՅՈՒՍԱԼՈՎ ԼԱԻԱԳՈՅՆԻՆ»:

Շնորհաւոր Նոր Տարի
ԲԱՐԳԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Գանատայի Հայոց Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի՝ «Լուսաւորիչ Եկեղեցին Տան Մէջ» կրօնական ամսաթերթի առաջին հրատարակութիւնը կատարուած է 2016-ի Դեկտեմբերին, Գանատայի տարածքին ապրող հայորդիներուն փոխանցելու հոգեւոր սնունդ եւ հայ տան մէջ կրօնական ամսաթերթս դարձնելու Լուսաւորչի անմար կանթեղը, որ կը լուսաւորէ հայու հոգին ու սիրտը:

Այս թիւը Լուսաւորչի 70-րդ թիւն է: Առաջին բաժնին մէջ կը գտնէք Առաջնորդ Սրբազան Հօր պատգամը, խմբագիրին խօսքը եւ Աստուածաշունչէն ոսկեղէն համար մը: Երկրորդ բաժնով, ներկայացուցած ենք հայ եւ ընդհանրական եկեղեցւոյ հայրերէն գրութիւն մը, բարոյախօսական գրութիւն մը, մանուկներու եւ պատանիներու համար պատրաստուած բառախաղ, որ առընչուած է երրորդ էջին վրայ ներկայացուած Աստուածաշնչական ընթերցանութեան հետ եւ հոգեբանական մտորումներ: Երրորդ բաժնին մէջ, պիտի տեսնէք Աստուածաշնչական հատուած մը, պատանիներուն մտահորիզոնը ընդլայնելու համար պատրաստած ենք հարցադրում մը ու անոնց հոգեւոր աճման համար յատուկ աղօթք: Երրորդ բաժնին վերջաւորութեան երիտասարդներուն հոգեւոր յագեցում տալու նպատակով տեղադրած ենք հարց-պատասխան բաժին մը: Իսկ, չորրորդ բաժնին մէջ կը գտնէք գրախօսական մը, ծիսական բաժին, որուն մէջ ներկայացուցած ենք մեր եկեղեցւոյ սուրբերուն կեանքերէն, քրիստոնէական հարցադրումներ եւ հայ առակագրութեան հարստութիւններէն պատառիկ մը:

Այս թիւը ճոխացուցած են՝ Գերպ. Տ. Գեղարդ Ծ. Վրդ. Քիսպէկեանը, Արժն. Տ. Գառնիկ Ա. Քինյ. Գոյունեանը, Բարշ. Տարօն Սրկ. Հալլաճեանը, Բարշ. Եսայի Սրկ. Մանուկեանը եւ Հոգեբան Նորա Շիթիլեանը: Յոյսով ենք, որ «Լուսաւորիչ»ը կը դառնայ լոյս եւ իր պատգամը կը փոխանցէ իւրաքանչիւր ընթերցողի:

Շուտով պիտի դիմաւորենք 2023 թուականը: Թող որ, Աստուծոյ օրհնութիւնը առատապէս հեղու իւրաքանչիւր հայ օճախի վրայ: Թող որ, իւրքանչիւր հայու տան ճրագը մնայ անմար, Արագած լեռան չորս գագաթներէն կախուած Լուսաւորչի անմար կանթեղին նման: Թող որ, Տիրոջ խաղաղութիւնը հաստատուի իւրաքանչիւր մարդու սրտի մէջ եւ Տիրոջ ստեղծագործութեան պսակը՝ մարդը ապրի բարութեամբ, երջանկութեամբ, յաջողութեամբ եւ սիրով շրջապատուած:

Բարի ընթերցանութիւն:

Հայր Յակոբ
Խմբագիր

ՈՍԿԵՂԷՆ ՀԱՄԱՐ

«Ամէն անգամ որ խորհեցայ՝ թէ իյնալու վրայ եմ, քու սէրդ, Տէր, օգնութեան հասաւ ինծի»:
Սաղմոս 94:18

“When I said, “My foot is slipping,” your unfailing love, Lord, supported me.”
Psalms 94:18

ՄԵՆՔ ՊԷՏՔ Է ՈՐ ՎԵՐՍՏԻՆ ԾՆԻՆՔ

«Լաւ գիտցիր, որ եթէ մէկը վերստին չծնի՝ չի կրնար տեսնել Աստուծոյ արքայութիւնը» (Յովհաննէս 3:2):

Քրիստոս այս խօսքերով լուսաբանեց Նիկողեմնոսը: Հրեայ իշխանաւորը չհասկցաւ վերոնշեալ աստուածային պատուէրը: Քրիստոս բացատրեց ըսելով, թէ մարդ պէտք է, որ հոգեպէս վերստին ծնի, որպէսզի Աստուծոյ արքայութեան մէջ Սուրբ Սեղանին՝ սեղանակից դառնայ:

Այսօր, անգամ մը եւս Քրիստոս կու գայ նոյն պատուէրը ուղղելու մեզմէ իւրաքանչիւրին ըսելով, թէ պէտք է վերստին ծնինք: Ահաասիկ 2022 տարին կը մօտենայ իր աւարտին եւ շուտով պիտի դիմաւորենք նոր տարին: Բնականաբար, իւրաքանչիւր տարեմուտի առաջին օրէն իսկ կը սկսինք մտածել, թէ ինչպէս կ'արելի է կեանքի աւելի կանոնաւոր ընթացք մը ձեռք բերել, յառաջդիմութեան նոր իղծեր, յաջողութեան նոր նպատակներ, ընտանեկան առողջ կեանք եւ նմանատիպ մտածումներ տարուան առաջին օրով արագ-արագ կը տողանցեն մեր մտքի պաստառին վրայ: Վստահաբար, լսած ենք այլ տեսակի բարեմաղթութիւններ, որոնք գեղեցիկ կը հնչեն մեր ականջներուն, օրինակ՝ կը յուսանք, որ եկող տարին աւելի լաւ օրեր բերէ մեզի, անցնող տարուան պէս չարութեամբ, ռիսակալութեամբ, անտարբերութեամբ լեցուն չըլլայ, այլ՝ իր հետ բերէ խաղաղութիւն, սէր, համբերութիւն, առողջութիւն եւ այլ բարիքներ: Այս բոլոր մտածումներէն մեկնած, մեր մտքին մէջ նոր տարին կը վերածուի անծի, որ կ'արծես հեռուն նստած կը մտածէ, թէ մօտիկ ապագային իւրաքանչիւր մարդու ինչպիսի բարիքներ կրնայ նուիրել:

Սիրելի ընթերցող, կ'արժէ պահ մը մտածել, եթէ նոր տարուան գիշերը դաշտ մը հրդեհի մատնուի, բայց մենք անտարբեր գտնուելով, հրկիզուած դաշտը լքելով եւ տուն երթալով մեր հարազատներուն եւ բարեկամներուն հետ նոր տարին դիմաւորենք: Արդեօք յաջորդ օրը, նոր տարուան առաջին օրը՝ դաշտին կրակը մարած պիտի ըլլայ: Բնականաբար, ոչ:

Լաւ դիտենք մեր ապրած կեանքը: Ահաասիկ տարիներ անցան եւ նորերը դիմաւորեցինք, սակայն ինչ փոփոխութիւններ տեղի ունեցան: Պատերազմները կը շարունակուին, համավարակները կը բազմանան, եկեղեցիները կը փակուին եւ երթալով աւելի կը դժուարանայ մեր կեանքը: Նոր տարին մեր վերանորոգուելու պահն է: Եթէ անցնող տարին մեզի համար լաւ տարի մը չէ եղած, յանցանքը տարուան վրայ չդնենք զինք անձ մը համարելով, որովհետեւ մեր ցանաճին հունձն է, որ կը ստանանք տարուան ընթացքին: Նոր Տարին լաւագոյն առիթն է, այդ գեղեցիկ բարեմաղթանքերը ի գործ դնելու եւ ոչ թէ արտասանելու եւ կամ սպասելու, որ ուրիշ մը գայն իրագործէ: Յակոբոս Առաքեալ իր ընդհանրական նամակին մէջ կ'ըսէ. «հաւատքը առանց գործերու մեռած է» (Յկ. 2.26). նոյն է պարագան յուսալուն: Յոյսը առանձին, առանց գործերու, մեռած յոյս է, որովհետեւ մեզ կը պահէ սպասման վիճակի մէջ, իսկ սպասման վիճակը մեզ փճացնելով՝ քայլ մ'իսկ առջեւ չի տանիր: Ժամանակն է, որ յուսալու կողքին նաեւ գործենք:

Վերջապէս, ինչպէ՞ս կ'արելի է ձեռք բերել նոր ծնունդ եւ նոր կեանք՝ նոր տարուան շեմին: Հին մարդու հպարտութիւնը՝ նոր մարդու խոնարհութեան վերածելով, անձնասիրո՞թիւնը՝ ընկերասիրութեան, ռիսակալութիւնը՝ ներողամտութեան, անտարբերութիւնը՝ պատասխանատուութեան: Երբ մեր կեանքի առաջնակարգ գործերը դադրինք երկրորդական դասելէ, այսպիսով է, որ ձեռք կը բերենք նոր ծնունդ, նոր կեանք եւ կը դառնանք նոր մարդ:

ԵՍԱՅԻ ՍԱՐԿԱՒԱԳ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՊԱՀՈՒԱԾ ԲԱՆ

❖ Ամբողջացուցէ՛ք Աստուածաշնչային բառերով պատրաստուած հանելուկը եւ գտէ՛ք պահուած երկու բառերը:

Ա	Ա	Ե	Դ	Ե	Մ	Հ	Տ	Ա
Ս	Դ	Ի	Ն	Վ	Ն	Ի	Ս	Բ
Տ	Ի	Ա	Ե	Ա	Գ	Զ	Է	Է
Ղ	Ի	Ի	Մ	Ը	Ե	Ն	Թ	Լ
Ե	Դ	Ո	Ի	Ց	Ա	Ն	Ի	Կ
Ը	Ա	Ս	Տ	Ո	Ի	Ա	Ծ	Տ
Կ	Ա	Յ	Է	Ն	Ա	Ն	Ա	Ա
Ա	Ն	Ա	Ս	Ո	Ի	Ն	Ղ	Ը
Թ	Ք	Վ	Ո	Ն	Ե	Զ	Ի	Փ
Թ	Ռ	Չ	Ո	Ի	Ն	Օ	Կ	Ե

Աստուած Եղեմ	Արեւ Եւա	Աստղեր Աբել
Եփրատ Մէթ	Կայէն Ադամ	Ծաղիկ Անասուն
Տիգրիս Թոշուն	Կին Օձ	Ենովք

Պահուած բառ.-
Ի՞նչ էր մեր նախահայրերուն առաջին մեղքը:

Քանի՞ օրերու մէջ Աստուած ստեղծեց աշխարհը:

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐԸ ԿԸ ԽՕՍԻՆ

ՄԱՐԴՈՒՆ ՀԱՆԴԷՊ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄԷՐԸ (Քրիստոսի հիասքանչ սէրը)

Պատկերացնենք, որ մարդ մը թագաւորական պալատ կը մտնէ՝ դիտելու համար հոն գտնուած պատկերներն ու արուեստի գործերը, հարստութիւններն ու կահաւորանքը, որոնք զանազան բաժիններու մէջ գետեղուած են: Երեւակայեցէք նաեւ, որ նոյն մարդը, թագաւորին հիւրն ըլլալով՝ անոր հետ սեղան նստած է եւ գտած իր առջեւ դրուած զանազան տեսակի համադամ ուտելիքներ ու ըմպելիներ: Մարդը ամէն իմաստով կը գրաւուի զինք շրջապատած գեղեցկութեամբ եւ հարստութեամբ: Յետոյ պալատէն դուրս վտարուելով՝ աղքատ ու աղտոտ վայր մը կը շարտուի: Կամ պատկերացուցէք մեծապէս գեղեցիկ կոյս մը, որ իր գեղեցկութեամբ կը գերազանցէ իր ցեղին բոլոր կոյսերը, կ'ամուսնանայ ցնցոտիներ հագնող շատ տգեղ, անարգ եւ աղքատ մարդու մը հետ: Ապա, մաշած հագուստներուն փոխարէն՝ կինը անոր թագաւորական զգեստներ կը հագուեցնէ, թագ կը դնէ անոր գլխուն եւ ամուսնանալով՝ կը միաւորուի անոր հետ: Զարմացած ու հիացած՝ խեղճ մարդը ինք իրեն կ'ըսէ. «Արդեօք ես՝ նուաստս, աղքատս, խեղճս եւ խոնարհս, արժանի եմ նման կին մը ունենալու»: Ա՛յս է այն՝ ինչ որ Աստուած ըրաւ խեղճուկրակ մարդուն: Զայն արժանի դարձուց, որպէսզի ան տարբեր աշխարհ մը եւ քաղցրահամ ուտելիք վայելէ, ինչպէս նաեւ անոր յայտնեց թագաւորութեան գեղեցկութիւնն ու փառքերը, այսինքն՝ երկնային գեղեցկութիւնը: Այս կատարուած արարքէն ետք, երբ մարդ տուեալ հոգեւոր փառքերը կը համեմատէ այս աշխարհի երեւոյթներուն հետ, ապա ամբողջապէս կը ձգէ զանոնք ու կ'անտեսէ աշխարհայինը: Այս աշխարհին մէջ, անոր նայուածքը, եթէ նոյնիսկ թագաւորի մը, իշխանի մը եւ կամ իմաստունի մը վրայ իյնայ, ապա ան իր նայուածքը դէպի վեր դարձնելով՝ երկնային գանձին վրայ կը կեդրոնացնէ: Աստուած սէր ըլլալով՝ մարդը արժանի դարձուց, որ Քրիստոսի կրակը ստանայ, որպէսզի անոր միջոցաւ իր հոգեկան խաղաղութիւնը գտնէ, ցնծութեամբ ուրախանայ եւ առ յաւիտ այնտեղ հաստատուի:

Մեծն Սուրբ Մակար

NORA'S GUIDANCE

- ★ Կարգ մը Խրատներ Եթէ Մէկը Կը Կարօտնաս Տօնական Շրջանին:
- ★ Հաւատայ որ վիշտը բուժման ընթացքի մէկ բաժինն է:
- ★ Կեդրոնացիր այն բաներուն վրայ, որոնք կրնաս հակակշռել:
- ★ Հարց չէ տխուր գգալը: Ծնարիտ գորութիւնը, քաջութիւնն է ըլլալ պատրաստ եւ ճանշնալ ցաւերը:
- ★ Գնահատէ այն անձերը, որ ունիս կեանքիդ մէջ:
- ★ Փորձէ նոր աւանդութիւններ ստեղծել:
- ★ Փորձէ կարողութեանդ համեմատ բարիք ընել ուրիշին, այդ քեզ կը փորձէ գոհունակ պահել:
- ★ Մի՛ վախճար օգնութիւն խնդրելէ:

A Few Tips If You Are Missing Someone During The Holiday:

- ★ Trust that grief is a part of the healing process
- ★ Focus on the things you can control
- ★ It's OKAY to feel sad. True strength is the courage to be vulnerable and acknowledge the pain.
- ★ Celebrate the people you have
- ★ Try creating new traditions
- ★ Try doing something kind for others if you have the capacity, it might help you to feel better.)
- ★ Don't be afraid to ask for HELP!!

2

Ջադագովական թիւ 1	Apologetics 1
<u>Ո՞վ է Աստուած</u> <u>Աստուած իրական է</u> Ինչպէս կարելի է պաշտպանել Աստուծոյ գոյութեան հարցը Պատասխանելու համար իրարու առնչուած այս հարցադրումներուն, եկէք նախ պատասխանենք հետեւեալ դասական, փիլիսոփայական հարցումին.- ինչո՞ւ ոչնչութեան փոխարէն՝ ինչ-որ բան գոյութիւն ունի: Ինչո՞ւ տիեզերքը, ինչո՞ւ մենք՝ մարդ արարածներս: Այս հարցադրումները, ի վերջոյ, պատճառի եւ իմաստի մասին են: <u>Պատճառ</u> Քալամ փաստարկումը հետեւեալ հաստատումը կ'ընէ.- որեւէ բան որ սկիզբ կ'առնէ, [զինք գոյացնող] պատճառ մը ունի: Տիեզերքը սկիզբ առած է: Տիեզերքը [զինք գոյացնող] պատճառ մը ունի: Ժամանակակից գիտութիւնը կը պաշտպանէ այն թեզը, թէ՛ տիեզերքը սկիզբ ունի, յափտենական չէ, ուստի եւ՝ զինք գոյացնող պատճառ մը ունի: Թէեւ Մեծ Պայթիւնը (Big Bang) կրնայ սկզբնաւորումը ըլլալ տիեզերքի, բայց ոչ՝ սկզբնաւորողը: Պէտք է որ այս Մեծ Պայթիւնին ետին կեցած բան մը կամ մէկը ըլլայ: Միջնադարեան աստուածաբան՝ Թովմաս Աքուինացիին համաձայն, պէտք է որ «անպատճառ պատճառ» մը գոյութիւն ունենայ: Այլ խօսքով՝ անեղ ստեղծիչ մը: Այս «անպատճառ պատճառ»ը չի կրնար ժամանակի եւ տարածութեան ենթակայ ըլլալ, եւ որպէս սկզնաւորողը եւ ստեղծողը ամէն բանի՝ պէտք է որ ըլլայ անելի զօրեղ եւ խելացի, քան ի՞ր իսկ ստեղծագործութիւնը: Ուստի, պէտք է որ ժամանակն ու տարադրութիւնը անդրանցնի, իսկ ատոր համար ալ՝ պէտք է ըլլայ յափտենական եւ աննիւթական: Այսպիսով, կը յանգինք Աստուծոյ գաղափարին: «Իսկ զԱստուած ստեղծողը ո՞վ է», կրնանք յարել: Աստուած, ըստ սահմանումին, ըլլալով անդրանցական, յափտենական եւ աննիւթական, չի կրնար ստեղծուած ըլլալ: Ան պարզապէս՝ է: <u>Իմաստ</u> Եթէ պիտի չկարենայինք հասկնալ զինք, ապա Աստուած ինչո՞ւ ստեծեց մեզ: Պղատոնը, դասական Յոյն փիլիսոփան, այսպէս կը բացատրէ.- եթէ արարածը կարենար ամբողջութեամբ ըմբռնել արարիչը, ապա արարածը կ'ըլլար նոյնինքն արարիչը: Ինչ որ անհեթեթ եւ անհնար է: Արդարեւ, Աստուած ինքզինք յայտնած է մեզի, որքանով որ պէտք ունինք զինք ճանչնալու եւ իրեն հետ յարաբերութիւն մը մշակելու համար: Աստուած ինքզինք յայտնած է ամենաշօշափելի կերպով՝ Յիսուս Քրիստոսի յայտնութեամբ: Գալով Աստուծոյ ոչ-այնքան-հասկնալի երեսին, ապա՝ ատիկա պատրուակ պէտք չէ դառնայ իրմէ մեր հեռանալուն. այլ, ընդհակառակը, անիկա պատճառ պէտք է հանդիսանայ որ մենք խոնարհինք իր առջեւ, երկիւղով ու հիացմունքով լեցուինք իրեն հանդէպ ու պաշտենք զայն: <i>Հայր Գեղարդ</i> Յ.Գ. մեզի ուղարկեցէք Աստուծոյ եւ հաւատքի կեանքի մասին ձեր ունեցած հարցումները:	<u>Who Is God?</u> <u>Is God Real?</u> What is the Case for the Existence of God? To answer these correlated questions, how about we start with another philosophical classical question: why is there something rather than nothing? Or, to put it simply, why is there anything at all? Why a Universe? Why us, human beings? It boils down to cause and meaning. <u>Cause</u> The Kalam argument goes like this: anything that begins to exist, has a cause. The Universe began to exist. The Universe has a cause. Modern science supports the notion that the Universe has a begin-ning; it is not eternal, and therefore, it must have a cause. Though the "Big Bang" could be the initiation of the universe, it is not the initiator. There must be something or someone behind that initial big blast. The medieval theologian Thomas Aquinas argues that there has to be an "un-caused Cause"; in other words, an un-created Creator of everything. That "un-caused Cause" cannot be affected by time and space, since, as the initiator and the creator of everything, it has to be more powerful and more intelligent than the creation itself. Hence, it has to be above and beyond time and space; and for that it has to be eternal and immaterial. Thus, we arrive at the notion of God. "Who created God then?" could be the follow-up question. God, by definition, being transcendental, eternal, and immaterial cannot be created. He simply IS. <u>Meaning</u> Why bother create us if we were not supposed to understand God? Plato, the classical Greek philosopher puts it this way: if the crea-ture could fully understand the creator, then the creature would be the creator itself, which, of course, would be absurd and impossi-ble. In fact, God has revealed himself to us as much as it is necessary for us to know about him and develop a relationship with him. He has revealed himself in the most tangible way, in the manifestation of Jesus Christ himself. As for the not-so-understandable part of God, well, that should not drive us away from God, but rather it should humble us, it should amaze us, fill us with awe and wonder, and drive us to worship him. Think about it. <i>Fr. Keghart</i> P.S. send us your questions concerning God and the life of faith.

ՄՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Աստուած ստեղծեց գեղեցիկ այս աշխարհը: Ան վեց օրուան մէջ ստեղծեց աշխարհը:

Աստուած առաջին հերթին լոյսը ստեղծեց, ըսելով. «Թող լոյս ըլլայ», եւ այսպէս առաջին օրը եղաւ: Երկրորդ օրը Աստուած ստեղծեց երկինքը: Երրորդ օրը Աստուած ստեղծեց երկիրը, բոյսերն ու ծառերը: Չորրորդ օրը Աստուած ստեղծեց արեւը, լուսինը, աստղերն ու բոլոր մոլորակները: Հինգերորդ օրը Աստուած ստեղծեց թռչունները, ձուկերն ու բոլոր կենդանիները: Եւ Աստուած տեսաւ, որ ամէն ինչ բարի է: Վեցերորդ օրը Աստուած ստեղծեց մարդը: Աստուած մարդը իր պատկերով ստեղծեց:

Աստուած առաջին մարդը Ադամ կոչեց: Յետոյ կեանք տուաւ առաջին կնոջ՝ Եւային: Աստուած այնքան սիրեց մարդը, որ իր ստեղծած աշխարհը անոր յանձնեց. Ըսելով. «Աճեցէք, բազմացէք, երկիրը լեցուցէք եւ տիրեցէք»:

Աստուած Ադամին ու Եւային համար գեղեցիկ պարտէզ մը ստեղծեց, որ անոնք այնտեղ ապրին խաղաղ ու երջանիկ: Իսկ պարտէզին մէջտեղը դրաւ Կենաց Ծառը եւ ուրիշ ծառ մըն ալ, որ կը կոչուէր Բարիի եւ Չարի Գիտութեան Ծառ:

Աստուած Ադամին ըսաւ. «Ադամ, անուններ տուր կենդանիներուն, եւ ինչ անուն որ դնես, այդպէս ալ պիտի կոչուին»: Եւ ամէն ինչ ունեցաւ անուն եւ իմաստ, ինչպէս իրենց անունները՝ «Ադամ», որ կը նշանակէ մարդ, իսկ «Եւա»՝ կեանք: Աստուած, մարդոց կեանքը խաղաղ պահելու համար, օրէնքներ դրաւ: Մարդոց տուաւ ամէն իրաւունք, բայց օրէնքով արգիլեց ուտել Բարիի եւ Չարի գիտութեան Ծառի պտուղներէն:

Ադամն ու Եւան չհնազանդեցան Աստուծոյ օրէնքին եւ կերան արգիլուած ծառի պտուղէն: Եւ Աստուած, տեսնելով անոնց անհնազանդութիւնը, ըսաւ. «Քանի որ չլսեցիք զիս, հեռացէք պարտէզէն: Ասկէ ետք ապրելու համար պիտի աշխատիք ու չարչարուիք»:

Ադամն ու Եւան այլեւս չկրցան Եդեմի պարտէզը մտնել: Հայր Աստուած շարունակեց սիրել Ադամն ու Եւան, բայց անոնք այլեւս առաջուան պէս մօտ չէին Աստուծոյ:

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ
ԿԻՐԱԿԼՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՅԻ ԱՇԱԿԵՐՏԻՆ ԳՐՔՈՅԿԸ

ԱՂՕԹ ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ

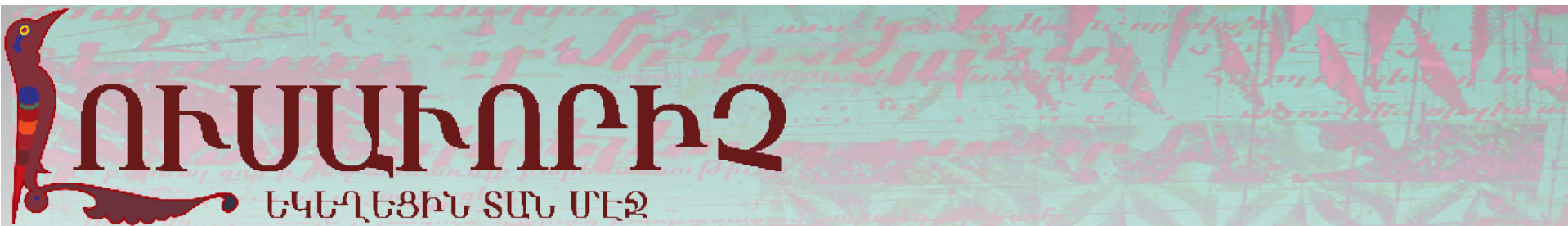
Հայր մեր,
Տնոր մեզ, տնոր քո շնորհ,
Լի ու լի՝ ամէն օր,
Հայր մեր,
Կեանք տուր մեր հայրիկին,
Կեանք տուր մեր մայրիկին,
Հայր մեր,
Մեզ պահէ քո աջով,
Մեզ օրինէ Սուրբ խաչով,
Հայր մեր,
Դու պահապան մեր:

Կոմիտաս Վարդապետ

ԳԻՏԷԻՐ ԹԵ ...

Աստուածաշունչի հայերէն առաջին տպագրութիւնը կատարուած է Ամսթերտամ, 1666-ին, ձեռամբ՝ Ոսկան Վարդապետ Երեւանցիի:

St. Stephen the Protomartyr and Deacon
By Dn. Daron Halajian

ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ ԳԻՐՔԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

Every year the Armenian Apostolic Church commemorates St. Stephen in the month of December. Perhaps you have heard about St. Stephen through a friend or a relative. St. Stephen is commonly referred to as the 'protomartyr' or 'protodeacon', but why is this? We read in chapter six of the Book of Acts that the Apostles laid their hands on seven disciples, of which Stephen was the first. The account describes Stephen as one who is "full of God's grace and power, performing great wonders and signs among the people" (Acts 6:8). St. Stephen was also a wise and courageous preacher. Those who were envious of him accused him of speaking blasphemous words against God and Moses. As a result, he was brought before the Sanhedrin; the supreme tribunal of the Jews. Before the Sanhedrin, Stephen recounts the Exodus story (second book in the Old Testament) and names Moses as a prefigurative of Jesus, the awaited messiah of the Israelites. However, the Sanhedrin were enraged by Stephen's appeal and rushed him out of the city of Jerusalem where he was stoned to death.

In Acts 7:58 we read about an individual who keeps the garments of those throwing the stones. His name is Saul who later received the Lord's revelation on his way to Damascus (Acts 9) and was renamed Paul, the apostle who spread the teachings of Jesus to the first-century world and wrote several of the letters we read in the New Testament.

In Greek, the prefix 'proto' means 'first'. As St. Stephen was the first to receive the laying on of hands by the apostles, this is where we derive the title of St. Stephen as 'protodeacon'. St. Stephen was also the first martyr of the Christian faith, hence the reason he is referred to as the protomartyr. An interesting parallel to note is that the first Christian Armenian martyr was a female by the name of St. Santukhd (AD 38-68), the daughter of King Sanadruk. The word 'deacon' is derived from the Greek diakonos, meaning 'one who serves'. The first deacons of the universal church had the responsibility of caring for widows, orphans and the poor. They were also responsible for spreading the Word of God. St. Stephen was one of the 72 disciples mentioned in the Gospel according to Luke, chapter 10, that were sent out by Jesus to evangelize.

Accordingly, the Feast of St. Stephen, typically celebrated in the last week of December, is a special day for all of the deacons that serve in our parishes. Traditionally, the Armenian Apostolic Church ordains acolytes to the diaconate on this feast day. It is customary for deacons to wear crowns during the liturgy, in the festive spirit of the joyful occasion. In some parishes, a pair of deacons will do the incense during the liturgy simultaneously and tie their stoles (shoulder sash) cross-wise as an indication of their function and to highlight the celebratory nature of the badarak.

Today, the diaconate plays an important role in assisting our pastors within our parishes. Aside from serving in liturgical services, they also assist with various administrative duties. The role of the diaconate outside of the church's walls has always been an imperative of the clerical office. This feast may serve as a reminder to all deacons serving within our parishes that our communities seek the comfort of the church beyond its walls. Deacons serve as an extension of the clergy, and thus today's imperative is a diaconate that strives to live out its role through active servitude unto others.

Let's pray together:
We give you thanks,
O Lord of glory,
for the glory of the first martyr
who looked up to heaven and prayed
for his persecutors to Your Son Jesus Christ,
who stands at Your right hand,
where
He lives and reigns with You and
the Holy Spirit, One God,
in glory everlasting.
Amen.

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

«Հայ Եկեղեցւոյ Սարկաւագուհիները»,
հեղինակ՝ դոկտ. Արէլ Քհնյ. Մանուկեան, Պէյրութ, 2022:
Տ. եւ տիկ. Մհեր եւ Նինա Պապեանէ մեկենասութիւնը՝ ի յիշատակ հոգեւոյս Կորին Արք. Պապեանի:

Արժանապատիւ հեղինակը բազմարդին ուսումնասիրող է: Գիրքին սկիզբը՝ «Խօսք Երախտիքի»ին ներքեւ կը կարդանք հետեւեալ տեղեկութիւնը. - 1980-ական թուականներուն, Վիեննայի Պետական Համալսարանի Արեւելեան Եկեղեցիներու Բաժանմունքին մէջ ներկայացուցած էի ամփոփ աշխատանք մը՝ «Սարկաւագուհին Հայ Եկեղեցու Աանդութեան Մէջ» նիւթով: Ասկէ յառաջացաւ 1991 թուականին հրատարակութիւն մը, որ առանձին հատորիկով մը տպագրուեցաւ Նիւ Եորքի մէջ՝ Հովանաւորութեամբ Հայց. Եկեղեցւոյ Հիսիսային Ամերիկայի Արեւելեան Թեմին: Ապա նոյնը՝ թարգմանութեամբ փրոֆ. Դոկտ. Փիթըր Քաուիի՝ անգլերէնով լոյս տեսաւ 1994

թուականին, կրկին Նիւ Եորքի մէջ, նախաձեռնութեամբ՝ Ս. Ներսէս Ընծայարանի:

Առկա հատորը մատենագրական նոր տեղեկութիւններով համալրուած տարբերակ մըն է՝ վկայելու համար, թէ Հայ Եկեղեցւոյ մէջ կանանց սարկաւագութեան ասանդոյթը քրիստոնէական հայադրոշմ հաւատքին նուիրական արգասիքներէն մին է, որուն պահպանումն ու զարգացումը իրաքանչիւր հայ հաւատացեալի, բայց մանաւանդ մեր եկեղեցւոյ եպիսկոպոսական դասին սեպուի պարտականութիւններէն մէկը պէտք է ըլլայ: Արդ, գիրքը համալրման հոլովոյթ մը ունեցած է, եւ միշտ յուսացած՝ որ Հայ Եկեղեցւոյ մէջ գէթ կը պահպանուի եւ կը զարգացուի իգական սեռի սարկաւագութեան ասանդոյթը: Նշեցի ափիկա՝ որովհետեւ ուսումնասիրողը քանի մը անգամ գիրքին մէջ ակնարկած է (կը թուի համակրանքով), որ արեւմտեան կարգ մը եկեղեցիներու մէջ «դրական մօտեցում» ցուցաբերուած է «ոչ միայն քահանայութեան,այլեւ եպիսկոպոսութեան աստիճանին կոչելով կանայք»:

Յառաջաբանը կը հաստատէ, թէ «Կանանց դիրքը բաական խնդրայարոյց է միաստուածեան երեք մեծ կրօններուն՝ հրէութեան, քրիստոնէութեան եւ մահմետականութեան մէջ», եւ թէ՝ «սովորաբար կինը միշտ ալ ենթակայ եղած է տղամարդուն եւ յաճախ անոր բացառուած է նաեւ մասնակցութիւնը ծիսական-պաշտամունքային արարողութիւններուն»: Ապա յիշած է, թէ «վաղ շրջանի քրիստոնէութիւնը հարազատօրէն կ'ընդունէր, որ Յիսուսի շարժումին հետետորդներուն մէջ ըլլային նաեւ շատ մը կին աշակերտուիներ, առաքելուիներ, մարգարէուիներ եւ սարկաւագուհիներ»: Եւ հոսկ ըսած, թէ ժամանակակից աշխարհին մէջ «իրաջքի մը համագօր երեւոյթ չէ», երբ կին մը երկրի մը նախագահ կամ վարչապետ դառնայ, կամ ըլլայ տիեզերագնաց: Սակայն հակառակ ասոր՝ «չի կրնար եկեղեցիին մէջ ընդամէնը քանի մը քայլ առնելով Խորան բարձրանալ, զԱստուած փառաբանել եւ Անոր սուրբ եւ փրկարար ներկայութեան հաղորդակից դարձնել հաւատացեալները»:

... Շարունակելի 1
ԳԱՌՆԻԿ ՔԱՀԱՆԱՅ

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ

- o **Ո՛վ է Աստուած:**
Աստուած մեր Հայրն է: Ան երկնքի, երկրի եւ ամէն բանի ստեղծիչն ու կառավարիչն է:
- o **Ի՞նչ է Աստուած:**
Աստուած Հոգի է, որ ոչ սկիզբ ունի եւ ոչ ալ վախճան:
- o **Ի՞նչ կը հասկնանք հոգի ըսելով:**
Հոգի ըսելով կը հասկնանք, թէ Աստուած աննիւթ եւ անմարմին էութիւն մըն է, զոր չենք կրնար ըմբռնել:
- o **Մեր մարդկային խելքով կրնամք հասկնալ Աստուծոյ էութիւնը:**
Ո՛չ, մեր մարդկային տկար խելքով մենք չենք կրնար ըմբռնել Աստուծոյ էութիւնը, որովհետեւ ոչ ոք կրցած է Զայն տեսնել:
- o **Ի՞նչ գիտենք, որ Աստուած կայ:**
Երբ երկինքն ու երկիրը դիտենք եւ յետոյ մենք մեզի նայինք, անպատճառ պիտի ըսենք, թէ այս բոլոր հրաշալի բաները ունին տէր եւ ստեղծող մը, որուն անունը Աստուած է:
- o **Ո՛ր է Աստուած:**
Աստուած իր անբաւ եւ անհուն զօրութեամբ ամէն տեղ է:
- o **Հապա ինչո՞ւ երկինքն է կ'ըսենք:**
Աստուած երկինքն է կ'ըսենք, Անոր գերագոյն բարձրութիւնը եւ մեծ վայելչութիւնը ցոյց տալու համար:

ԱՌԱՎԿՍ ԶԻՆՉ ՑՈՒՑԱՆԷ...

ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՄԱՐԴԸ

Առիթով մը, Գալիանոս մարմնի առողջութեան մասին կը խօսէր եւ ի միջի այլոց կ'ըսէր.
- Եթէ մարդ զգոյշ ըլլայ ուտելուն եւ խմելուն՝ բժշկութեան արիեստին պէտք չ'ունենար:

Այր մարդ մը ասիկա լսելով, ոչ կ'ուտէ եւ ոչ կը խմէ, որուն պատճառով չարաչար կը հիւանդանայ եւ կը սկսի Գալիանոսին դէմ չարախօսել:

Գալիանոս լսելով ատիկա, կ'ըսէ.
- Անմիտ մարդ, չէս գիտեր, որ մենք մեր բնութեան արարիչը չենք այլ պարզ օգնականը. Իսկ դուն ինչո՞ւ իմ խօսքս ճիշտ չհասկցար եւ արժանի ձեւով չվարուեցար:

Այս առակը մեզի կ'ուսուցանէ, որ անհրաժեշտ է ուշադիր կերպով լսել վարդապետներու եւ բժիշկներու խօսքերը եւ վայել կերպով վարուիլ, որմէ կախեալ է հոգիի եւ մարմնի առողջութիւնը, խոյս տալ չափազանցութենէ՝ աւելիէն կամ պակասէն, որովհետեւ չարիքը այդ երկուքին մէջն է:

ՄեսիճԱՐ ԳՕՇ

ANCC attends swearing in ceremony of BC Premier

VANCOUVER—On November 18th, Armenian National Committee of Canada (ANCC) Western Region representative Jack Deragopian attended the swearing in ceremony of British Columbia’s 37th Premier, David Eby.

The ceremony was hosted by the Musqueam First Nation on its traditional unceded territory (Vancouver), and attended by political, social and business leaders, as well as the full BC provincial cabinet, outgoing premier John Horgan and past premiers Glen Clark and Mike

Harcourt.

During the event, the ANCC representative congratulated Premier Eby, informing him of the recent letter by Premier Horgan to Prime Minister Trudeau regarding the safeguarding of Artsakh and Armenia against Azeri aggression, and the need to for the new Premier to support indigenous rights at home and abroad.

Premier Eby thanked ANCC for attending and pledged to continue working for fairness and justice.

Worldwide ARF bodies hold conference

BEIRUT—On November 17-18, a conference of representatives of worldwide ARF bodies was held in Lebanon at the invitation of the ARF Bureau.

The meeting reviewed reports on the political, organizational, public relations, Hay Tahd, youth units and ARF-affiliated organizations of the Republic of Armenia, Artsakh and the Diaspora.

Along with reviewing the reports, the conference examined the issues faced by the Armenian Revolutionary Federation on both internal and external fronts, noting that in order to overcome the current difficult situation created by the policies of the authorities of our country, a complete change of the regime is imperative.

The conference empha-

sized the need to expand the popular movement to reject the one-sided coercive programs in solidarity with the massive rally held recently in Artsakh and following its example.

The representatives of the ARF bodies also discussed today’s geopolitical conditions and trends along with the work of the Armenian National Committees. The special agenda also emphasized the imperative to fully use the potential of the Diaspora for the implementation of patriotic programs and to stand firmly with the distressed communities of the Diaspora.

Summarizing its work, the conference of ARF bodies noted the importance to renew integrated and coordinated work in pursuit of the mentioned priorities.

Switzerland to allocate \$1 million to aid Armenian border communities

BERNE—The Swiss government on November 23 approved the process of disbursing approximately one million dollars, (960,000 Swiss francs) in aid to Armenia to support border communities to mitigate the effects of recent military clashes. The information is provided in the message of the UN World Food Program.

“Switzerland provides immediate humanitarian and long-term economic assistance to Gegharkunik, Vayots Dzor and Syunik regions.

The 12-month humanitarian program will protect and restore the homes of people living in Armenia’s border communities and provide economic resources to build resilience against crises. The program focuses on 15 border settlements affected by the conflict, the enlarged communities of Vardenis (Gegharkunik), Sisian (Syunik) and Jermuk (Vayots Dzor), the needs of more than 1,000 households of which will be directly responded to,” the message says.

(Oragark)

Canada opens consulate in Armenia

OTTAWA—Global Affairs Canada announced on November 25 that it officially opened a consulate in Yerevan, Armenia, headed by Honorary Consul Vardges Avagyan. Canada’s Ambassador to the Republic of Armenia, Alison LeClaire, made the announcement in Yerevan, where Canada is marking the 30th anniversary of the establishment of diplomatic relations between Canada and Armenia through various events.

The new consulate will be open to the public as of December 15, 2022. It will offer essential consular services to Canadians living, studying, working and travelling in Armenia, including emergency consular assistance and passport and citizenship services This is a key step forward in Canada and Armenia’s diplomatic relationship, and in opening an embassy in Armenia, a commitment announced

by Minister Joly in August of this year.

Earlier this year, the Minister of Foreign Affairs Mélanie Joly announced that Canada would further develop its relations with Armenia by opening an embassy in Yerevan, which will facilitate political and commercial ties between Canada and Armenia. “This year, we are proud to celebrate 30 years of diplomatic relations between Canada and Armenia. The opening of the consulate and the work of Canada’s new honorary consul will be key in strengthening Canada-Armenia ties.” Said minister Jolu.

Canada has made relations with Armenia a priority, building on the important report prepared by Stéphane Dion, Ambassador to France and Special Envoy to the European Union and Europe, on Canadian support for Armenia’s democratic development.

Azerbaijan denounces French statement of solidarity with Armenia

BAKOU, YEREVAN—Azerbaijani authorities claimed last week that “anti-Azerbaijan” text was removed from a resolution expressing solidarity with Armenia adopted at a pan-French summit on November 18.

Armenia attended the two-day summit of the International Organization of La Francophonie, a multilateral institution that promotes cooperation between French-speaking countries, in Djerba, Tunisia between November 18-19. Armenia has been a member state of the organization since 2012 and hosted its previous summit in Yerevan in 2018. Azerbaijan is not a member of La Francophonie.

Azerbaijan, especially the violations of international law, territorial integrity and humanitarian law.

More than 300 people were killed on both sides after Azerbaijan launched a large-scale attack along Armenia’s border between September 13-14. Azerbaijani soldiers have captured critical mountainous heights within Armenia and displaced civilian residents of border communities including Nerkin Hand in the Syunik province as a result of the two-day war.

we expect the international community to make a fair assessment of the situation our country has appeared in today, condemning the occupation of some parts of the Armenian territory and demanding the return of Azerbaijani forces to their initial positions,” Pashinyan said during a speech at the summit on November 19.

French-Armenian journalist Tigrane Yegavian said that Armenians need to differentiate between friendship and diplomacy in pursuing relations with France. Yegavian said that Armenians emphasize cultural and emotional ties with France as the basis of friendship between the two countries. Instead, Armenia should strengthen its military relationship through France by seeking opportunities for arms sales from French companies, Yegavian said.

“We should not live on myths and wait for a saviour,” Yegavian said during an interview with CivilNet on November 21. “France will not be a saviour. Macron is not a saviour who will come to Armenia on a white horse.”

La Francophonie member states adopted two declarations at the summit, including a resolution titled “Crisis Situation, Their Overcoming and Strengthening of Peace.” Armenian Foreign Minister Ararat Mirzoyan, who attended the summit, said that, through several paragraphs about Armenia included in the resolution, “La Francophonie member states and governments have expressed their solidarity with Armenia, making the main issues as their own, which determine the peaceful settlement of the sides to the conflict.”

Azerbaijani President Ilham Aliyev said that the original text of the resolution included additional “anti-Azerbaijani” statements that were removed “as a result of the efforts of our friends in the Francophonie organization.”

“We know them well, and they are our friends in the true sense of the word,” Aliyev said during a speech in Baku on November 21.

Albania, Romania and Moldova conveyed reservations about the paragraphs regarding Armenia, RFE/RL said.

Foreign Minister Mirzoyan said during the summit that the Albanian delegation requested to reconsider the paragraphs regarding Armenia. Mirzoyan countered the paragraphs are “very balanced and represent the result of compromises into which Armenia has put great effort.”

The Foreign Ministry of Azerbaijan called La Francophonie a “political tool of France to put pressure on other countries” in a November 19 statement responding to the La Francophonie resolution.

The text about Armenia provides “a possibility of incitement of the political propaganda tools of Armenia,” according to the Azerbaijani Foreign Ministry. The Ministry said the paragraphs were included as a result of “additional political pressures and deterrence steps” by France.

Anti-French statements from Azerbaijani authorities have escalated recently in response to France’s public support of Armenia.

On November 15, the French Senate adopted a near unanimous resolution demanding the “immediate and unconditional withdrawal, to their initial positions, of the Azeri forces and their allies from the sovereign territory of Armenia and the Lachin corridor.” The Senate also called on the French government and other European countries to consider sanctions against Azerbaijan, including the “seizure of the assets of Azerbaijani leaders and an embargo on imports of gas and oil from Azerbaijan.”

The resolution, which is non-binding, references the large-scale attacks launched by Azerbaijan along Armenia’s eastern border from September 13-14. Following the attacks, Azerbaijani soldiers captured territory within Armenia’s international borders. The resolution also mentions attacks along the Lachin corridor connecting Armenia and Artsakh in early August.

The French Senate also called on the French govern-

Aliyev called the original draft an “ugly provocation” planned against Azerbaijan by France. He further mocked Armenia and France, stating, “They could call each other brothers, but for some reason, they say they are sisters.”

Spokesperson for the Armenian Foreign Ministry Vahan Hunanyan denied Aliyev’s claim that the original text of the draft resolution had been altered.

According to a copy of the resolution on crisis situations obtained by RFE/RL’s Armenian Service, the more than 50 countries expressed their solidarity with Armenia and their concern about the recent military escalation between Armenia and

Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan also attended the summit. He met with French President Emmanuel Macron and discussed the outcome of their quadrilateral meeting with European Council President Charles Michel and President Aliyev in Prague last month. Pashinyan “stressed the need to eliminate the consequences of Azerbaijani aggression, and of immediate withdrawal of Azerbaijani units from the sovereign territory of Armenia” during their conversation.

During the October 6 meeting in Prague, the leaders agreed to send an EU observer mission to the Armenian side of the Armenia-Azerbaijan border for a maximum period of two months. The mission began in mid-October.

“Faced with new threats,

GOVERNMENT INVESTS IN ACCESSIBLE TECHNOLOGY PROGRAM

The Minister of Innovation, Science and Industry François-Philippe Champagne announced the launch of the second phase of the Accessible Technology Program (ATP) and the investment of \$5.8-million into the program. This program was designed to support the development of innovative assistive and adapted digital devices and technology that will help a multitude of Canadian with disabilities, and provided the much needed support to hold overcome barriers that have previously prevented them from participating in the workplace.

“Being connected is important to maintain professional, social, economic and cultural networks within the digital economy. However, many Canadians are still facing barriers preventing their full participation in the economy. This is why our government is investing in the Accessible Technology Program to help empower Canadians with disabilities. By working with great organizations across the country, we are increasing accessibility and helping Canadians with disabilities access high-quality assistive and essential equipment to ultimately increase their quality of life,” said Minister Champagne.

The Minister of Employment, Workforce Development and Disability Inclusion Carla Qualtrough said that “Persons with disabilities are an untapped pool of talent who have so much to offer to our workforce and will help grow Canada’s economy. Canadians with disabilities deserve the tools, skills and support they need to enrich and thrive in their workplaces. This new call for proposals under our Accessible Technology Program will create valuable partnerships in Canada’s digital sector to ensure that persons with disabilities have the same opportunities to enter the workforce and help drive our economy.”

GOVERNMENT TO SUPPORT ECO-TOURISM SECTOR

The tourism industry in Canada has been back on the rise post-pandemic and the Canada Government is doing their share to support it. In a recent announcement made by Rachel Bendayan, MP for Outremont and Parliamentary Secretary to the Minister of Tourism and Associate Minister of Finance, announced the a non-repayable contribution of \$500,000 for EcoMaris on behalf of Pascale St-Onge, Minister of Sport and Minister responsible for CED.

EcoMaris is know for organizing sea expeditions that focus on scientific tourism, that support youth and and ecotourism. The support by the federal government will see that enhancements are made to the cruise experience takes place on the St. Lawrence River. This project will also enable EcoMaris in its acquisition process of a new cruise boat that will be fitted with modern scientific instruments. The organization will also launch its “Giving Back the St. Lawrence program” in which it will be adopting more eco-friendly practices.

“I am delighted that our government is supporting businesses and organizations in Montréal’s tourism industry in these crucial times. We must seize this opportunity to re-think the sector’s products, services, and processes. With EcoMaris’s projects, Quebecers will have the opportunity to test out these new ideas, while appreciating the beauty of the St. Lawrence River. In this way, we are developing a veritable network of ambassadors for our magnificent region,” said MP Bendayan.

FEDERAL INVESTMENT FOR EV CHARGING STATIONS IN BC

In a recent announcement made by Patrick Weiler, MP for West Vancouver – Sunshine Coast – Sea to Sky Country, on behalf of the Minister of Natural Resources Jonathan Wilkinson, an investment of \$100,000 was declared for the Village of Pemberton. This investment will be used to install two new Electric Vehicle fast chargers in Pemberton’s downtown core. This funding will come through Canada’s Zero-Emission Vehicle Infrastructure Program (ZEVIP).

B.C. Minister of Energy, Mines and Low Carbon Innovation Bruce Ralston said: “More and more communities in British Columbia are taking the steps to switch to electric vehicles. With our CleanBC GoElectric programs, we continue to support British Columbians by providing them with the necessary tools and financial support to make this transition, including more public charging stations. With the highest EV adoption rates in North America, B.C. is a leader in the movement for a clean and sustainable future.”

“The Village of Pemberton is extremely grateful to Natural Resources Canada and the Province of British Columbia for their contributions toward this essential infrastructure. The addition of the new EV Chargers on Aster Street will encourage the adoption of electric vehicles in our community, helping to reduce emissions and delivering on a key strategy of the Village’s Community Climate Action Plan,” said Pemberton Mayor Mike Richman.

ISHKHAN GHAZARIAN

Azerbaijan’s Russian gas deal raises uncomfortable questions for Europe

BY DAVID O’BYRNE

A highly touted deal between Baku and Brussels was meant to wean Europe off Russian gas. But is Azerbaijan now importing Russian gas itself in order to meet its obligations to Europe?

Azerbaijan has begun importing gas from Russia under a deal which should enable Baku to meet its own domestic demand but which raises serious questions over its recent agreement to boost exports to Europe.

Russia’s state gas producer and exporter Gazprom announced on November 18 that it had begun supplying gas to Azerbaijan’s state gas company SOCAR on November 15 and would supply a total of up to a billion cubic meters through March 2023.

Neither Azerbaijan’s Energy Ministry nor SOCAR replied to questions from Eurasianet seeking confirmation of the agreement, details of which remain unclear.

In a statement to Azerbaijani news agency APA, SOCAR said that it had long cooperated with Gazprom and that the two companies “are trying to optimize their infrastructure by organizing the mutual exchange of gas flows.”

The deal was signed just ahead of the mid-winter peak demand period, as Azerbaijan will be seeking to maintain supplies to its domestic gas customers while also meeting its export commitments to Georgia and Turkey, as well as its recently expanded trade with Europe.

Exports to Europe through the Southern Gas Corridor had been scheduled to reach 10 billion cubic meters this year, but under a new memorandum of understanding with the European Union signed in July, Baku agreed to increase exports to 12 billion cubic meters.

That increase was intended to help Brussels offset the loss of supplies of Russian gas, which have been cut by Moscow in retaliation for EU sanctions imposed following Russia’s invasion of Ukraine.

While the deal has been highly touted both in Brussels and Baku, it was never made clear where exactly the extra gas would come from.

Problems with the commitment emerged as early as September, when Azerbaijan Energy Minister Parviz Shahbazov announced that Azerbaijan would export only 11.5 billion cubic meters to Europe this year, giving no hint as to why the export target had shrunk.

Even where this more modest extra volume will come from

remains unclear.

A source close to the consortium which owns Azerbaijan’s giant Shah Deniz gas field, which currently supplies all of the gas Azerbaijan exports, confirmed to Eurasianet that no new export contracts have been concluded and the field is currently only contracted to supply the 10 billion cubic meters previously agreed.

Now, the news that Azerbaijan will import gas from Russia this winter suggests that Baku intends to use the Russian gas to supply its domestic market in order to free up gas and enable it to meet its commitment to Brussels.

The sanctions imposed by the European Union against Russia don’t apply to Azerbaijan, which remains free to import as much Russian gas as it wants.

But the new deal contravenes the political intention of the July agreement, which was agreed specifically to boost the volumes of Azerbaijan gas flowing to Europe so as to help the EU reduce its dependence on Russian gas.

LONGER-TERM IMPLICATIONS

The fact that part of those imports from Azerbaijan are being facilitated with help from Moscow suggests that Brussels’s efforts at diversification may be in vain, and not just in the short term.

Under the deal signed in July, Baku also agreed to double exports through the Southern Gas Corridor to 20 billion cubic meters a year by 2027 — the maximum that the existing pipeline network can carry.

That increase will be expensive and will take time to realize, requiring both the addition of new compressors to the existing pipelines as well as huge investments in Azerbaijan’s gas fields to produce the necessary gas.

As yet, no investment decision has been taken to expand the three pipelines which make up the Southern Gas Corridor that transports Azerbaijani gas to Europe, while questions remain over where the additional 10 billion cubic meters per year of gas will come from.

BP confirmed earlier this year that the giant Shah Deniz gas field which it operates is incapable of supplying all the

additional 10 billion cubic meters required.

Azerbaijan does have some other small gas fields, but production from those is not expected to be sufficient to meet Baku’s undertaking to Brussels, either, raising the prospect that gas would have to be sourced from other countries in the region.

This revived long-standing hopes that Azerbaijan could transit gas from its neighbour across the Caspian, Turkmenistan, which boasts the sixth-largest gas reserves on the planet.

Relations between Baku and Ashgabat have improved considerably over recent years, culminating in a groundbreaking three-way gas swap agreement with Iran in December 2021, under which Turkmenistan pledged to supply between 1.5 and 2 billion cubic meters of gas a year to northeastern Iran and a similar amount of gas would be supplied from northwestern Iran to Azerbaijan.

Widely hailed as a rare and remarkable example of regional cooperation, that agreement had been viewed as a possible short-term source of extra gas for Europe.

However, the current status of the deal is unclear. Azerbaijan’s unexpected need to import Russian gas raises the suspicion that that agreement may have fallen foul of deteriorating relations between Baku and Tehran.

Other options for delivering Turkmen gas to Europe exist; Turkish officials confirmed in July that Ankara was looking at three options for transiting Turkmen gas delivered from Azerbaijan via the Southern Gas Corridor to Europe.

One of those options is believed to be a U.S.-backed project to pipe gas currently flared from some of Turkmenistan’s Caspian oil fields onshore from where it could be exported.

But with no news of any progress on any of the possible options, the possibility is growing that — like its commitment to deliver 12 billion cubic meters of gas to Europe this year — Azerbaijan may also be unable to deliver on its promise to double exports to 20 billion cubic meters by 2027.

David O’Byrne is an Istanbul-based journalist who covers energy.

(Eurasianet)

AZERBAIJAN ...

continued from page E1

ment and other European countries to consider the “seizure of the assets of Azerbaijani leaders and an embargo on imports of gas and oil from Azerbaijan.”

The resolution “reaffirms the need to recognize the Republic of Nagorno-Karabagh and to make this recognition an instrument of negotiations with a view to establishing a lasting peace,” considering that “the security and freedoms of the Armenian populations living in Nagorno-Karabagh are not guaranteed by the Republic of Azerbaijan.” The

French Senate previously adopted a resolution following the end of the 2020 Artsakh War calling on the French government to recognize Artsakh.

The Azerbaijani Foreign Ministry said that the resolution “clearly demonstrates the biased and one-sided political position of France.”

“The resolution is completely far from the truth, contains false and slanderous provisions, and serves to undermine the process of normalization of relations between Azerbaijan and

Armenia, having the character of open provocation,” the Azerbaijani Foreign Ministry said.

The resolution was welcomed by the Artsakh Foreign Ministry as an “important step in political, legal and moral terms, since Azerbaijan’s expansionist and belligerent policy is a serious challenge and threat not only to the Armenian people and Armenian statehood, but also to regional stability and the entire civilized world.”

“We express our gratitude to our friends in France for displaying an unambiguous and principled stance,” the Artsakh Foreign Ministry said.

(The Armenian Weekly)

Կազմակերպութեամբ՝ ՀՕՄ-ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան՝
Զեկուցական հաւաք «Զաւախքը այսօր»

Կը ներկայացնէ Իվան Արտիալճեան
ՀՕՄ-ի Զաւախք Հիմնադրամի ներկայացուցիչ

Տեղի կ'ունենայ Երկուշաբթի, 12 Դեկտեմբեր, 2022-ին,
Երեկոյեան ժամը 7:30-ին,
Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնի «Աւետիս Ահարոնեան» սրահէն ներս:

A NEW THOUGHTFUL DESIGN

2023 LEXUS RX 350
STARTING FROM
*\$61,390

† Ascent Series 3.5 shown

LEXUS GABRIEL
ST-LAURENT

3303, ch. de la Côte-de-Liesse
Saint-Laurent, QC H4N 3C2
lexusgabrielstlaurent.com

514 747-7777

*Prices are estimates only. Actual amounts may vary. The displayed price includes Freight & PDI of \$2,115, Air Conditioning Charge of \$100 if applicable and Dealership Fees of up to \$395. See Lexus Gabriel St-Laurent for complete details and accurate vehicle pricing information.

ՏՕՆԱԿԱՆ ԽԴԱԽՃԱՆՔ CÉLÉBRATIONS DU TEMPS DES FÊTES

26-27 DÉCEMBRE 2022

13H00-20H00

12 jeux gonflables

pour enfants 1-12 ans

Père Noël (17H00)

Maquillage

Musique

Mais soufflé

Barbe à papa

ENFANTS/ Փոքրիկներ

\$15.00

ADULTES/ Զախահասներ

\$5.00

3400 NADON, MONTREAL, H4J 1P5 (École Sourp Hagop gymnase)

Ս. Յակոբ Վարժարանի մարզադահլի

Information/Տեղեկություն: 514.295.5105

ԴԵՎՏԵՄԲԵՐ 26-27, 2022

կ.է. 1:00 - կ.է. 8:00

12 ուռնի խաղեր

1-12 տարեկան փոքրիկներու համար

Կաղանդ Պապուկ

(կ.է. 5:00)

Գինայարդարում

Երաժշտութիւն

Փրփրիկ

Քաղցր բամպակ

KLODA

ÉVÉNEMENTS

RITA BAGHDASSARIAN

Conseillère en Sécurité Financière
Revenu Garantie Viager

COMPTE D'ÉPARGNE LIBRE D'IMPÔT (CELI) • CRÉATION D'HÉRITAGE •
RRSP, FERR, RENTE RETRAITE • PLAN D'ÉDUCATION-REES •
ASSURANCE-VIE & HYPOTHÉCAIRE • ASSURANCE SALAIRE
& COLLECTIVE • ASSURANCE DE PARTENARIAT

3820, boul. Lévesque Ouest, Bureau 101,
Laval Qc. H7V 1E8

Tél: (450) 973-2822 • (514) 884-1117 • Fax: (450) 973-2262
ritabaghi@yahoo.com

VIZUALIS

optométriste

DR SHANT DONABEDIAN

Centre d'Achat Fairview • Fairview Mall
Pointe Claire

514 495 2555 • VIZUALIS.CA

Danièle Papazian, MSc.

Courtier immobilier

C 514.234.6799

dpapazian@remax-quebec.com

www.remaxducartier.com

1290, rue Bernard Ouest, bureau 100
Outremont Qc H2V 1V9
T 514.271.2131

Cabinet en assurance de dommages et de services financiers

Ապահովագրական գրասենյակ

KRIKOR ABRKIAN

VAHAN MATOSSIAN

970 Montée de L'Esso, suite 306, Saint-Laurent, Qc. H4T 1W7
T: 514.903.3999

9705 Boulevard de l'Acadie, Montréal, QC H4N 2W2
Tel: 514.279.1629 • info@mahrouse.ca • www.mahrouse.ca

Seta TOPOUZIAN
Conseillère municipale
de Rensud

514 882-1402 | s.topouzian@level.ca

Elie Berberian

Courier immobilier • Real Estate Broker

C 514.519.3543

B 514.333.3000

FIVE STAR ELECTRIQUE CINQ ÉTOILES

SPECIALIST IN DECORATIVE GARDEN LIGHTING
RESIDENTIAL-COMMERCIAL

BEDROS NALPATIAN

442 LA RIVIÈRE, LAVAL, QC

TEL: 514-497-5155 • FAX: 450-689-3997

E-MAIL: ELECTRIC.FIVESTAR@GMAIL.COM

**LEVON BENOHANIAN ET
HAGOP KACHICHIAN**

PHARMACIENS-PROPRIÉTAIRES

5915, boul. Samson, Laval, Québec H7W 2G1

T 450 688-4111 • F 450 661-5525

Lundi au vendredi: 9 h 30 à 20 h • Samedi et dimanche: 9 h à 17 h

Informations (jeudi): 9 h 30 à 15 h • LIVRAISON GRATUITE

proximalevel@gmail.com

affiliés à Proxim

Հորիզոն
horizon

www.horizonweekly.ca

facebook.com/pages/horizonweekly

horizonweekly

@horizonweekly

YouTube – Horizon Weekly TV

Ghadir Meat & Restaurant

Մեր ճաշարանէն ներս կը սպասարկուին միջին արեւելեան զանազան ճաշատեսակներ, օրինակ՝ մէնէիշ, պանիրով պէտրէկ, հաւու եւ կովու միսով շաուրմա, հաւու եւ կովու միսով խորոված, մսաշոթ, չի բօֆթէ, լման հաւու խորոված, սուճուխ եւ այլ տեսակի աղանդերներ:

ՀԱՍՅԷ՝
1848 Lawrence Avenue East
Scarborough, Ontario M1R 2Y4

ՀԵՌԱԶԱՅՆ՝
(416) 750-7404 կամ (416) 750-7400

**NEW
LOCATION
NOW
OPEN**

Մեր յաճախորդներուն կը յայտնենք, որ մեր նոր մասնաճիւղը կրնաք այցելել հետեւեալ հասցեով՝

Ghadir Meat & Restaurant
769 Southdale Road East
London, Ontario N6E 3B9

Tel: 519-668-1800
519-204-2525

Gary(Giro)Chahinian

President, Broker of Record

THE DIAMOND REALTY

416-235-2500

Gary (Giro) Chahinian

President, Broker of Record

416-258-8892

Gabriel Chahinian

Broker

647-580-5818

f t i in

Thornhill - 16 Arnold Ave Custom \$4,998,000

Mississauga - 5752 Greensboro Dr \$1,599,000

Vineland - 3968 Old Orchard Way \$999,900

St. Catharines - 5BR 2 1/2 Storey Tudor \$1,199,000

Woodbridge 3BR Town Mississauga 6BR Estate \$1,100,000

\$2,589,000

Toronto - Yonge/Sheppard Comm Condo \$850,000

Gary

Gabriel

Christine

Thinking of Selling or Buying?

Les fêtes arrivent vite.

Faites-vous vacciner contre la COVID-19 maintenant pour être protégé à temps.

Prenez rendez-vous au Quebec.ca/vaccinCOVID

Votre gouvernement Québec

ԳՈՐԾԻ ԱՌԻԹ ՓՈՆԱԴՐԱԿԱՌԵՒ ԿԱՐՈՐԴ

Նախապայման՝

- SAAQ-ին ստացած 2րդ կարգի գշելու արտոնագիր
- Դպրոցը կը հոգալ հաւելեալ դասերու ծախսը

Ձեր դիմումը ղրկե՛ք՝ DIRECTION@ECOLESORUPHAGOP.COM

ՀԱՍՅԵԻՆ ՄԻՆԳԵԻ 25 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2022

Nombre record de 700 demandes d’asile en Arménie cet année

EREVAN—Cette année, un nombre record de demandes d’asile ont été soumises au Service des migrations. Environ 700 demandes d’asile en Arménie ont été reçues. Selon le gouvernement arménien la majorité de ces demandes sont réalisées par des citoyens

ukrainiens.

Selon la décision du gouvernement, certains groupes qui se sont retrouvés dans une situation de vie difficile et ont obtenu le statut de réfugié en Arménie recevront 60 000 drams pendant 6 mois.

(Armtimes/Armenews)

Pas de «paix» et de «prospérité» par le génocide

NEW YORK—L’ Institut Lemkin a exprimé sa solidarité et son soutien au peuple de la République d’Artsakh, qui s’est rendu à Stepanakert le 30 octobre en nombre historique pour se rassembler pour l’auto-détermination.

Dans un communiqué, l’Institut rappelle que l’Artsakh est habité par une population majoritairement arménienne depuis des milliers d’années, et les mentions d’Arméniens dans la région remontent au moins au 6e siècle avant notre ère.

L’Institut a brièvement présenté l’histoire de la région et les guerres d’Artsakh.

«Au cœur de ce conflit se trouvent deux facteurs communs aux scénarios génocidaires:

l’affaiblissement d’un groupe ou de groupes par le génocide et l’impunité persistante (et l’idéologie génocidaire) des groupes auteurs. Dans ce cas, nous avons, d’une part, les conséquences du génocide arménien dans la région, qui a complètement éradiqué la présence arménienne en Arménie occidentale (aujourd’hui l’est de la Turquie) et a considérablement réduit la capacité de combat et l’influence politique des Arméniens dans le Caucase en la fin des années 1910 et le début des années 1920. D’autre part, nous avons le développement du nationalisme azéri en tant que phénomène anti-arménien et l’hostilité génocidaire continue et incontrôlée des nationalistes azéris envers les Arméniens. Aucune de ces questions ne devrait être ignorée par la communauté internationale dans l’élaboration d’une politique à l’égard de la région», indique le communiqué.

L’Institut Lemkin déclare «qu’il semble y avoir une perception erronée parmi de nombreux membres de la communauté internationale selon laquelle l’Artsakh devrait simplement être» abandonné «— remis à l’Azerbaïdjan en raison des pertes territoriales subies par les Arméniens en 2020».

«En fait, de nombreux gouvernements occidentaux semblent promouvoir des politiques qui conduiront au contrôle azerbaïdjanais sur l’Artsakh au nom de la «paix» et de la «prospérité», deux termes

utilisés à plusieurs reprises par des responsables américains lors d’une audition de la commission des relations extérieures du Sénat le 16 novembre sur l’évaluation de la politique américaine dans le Caucase. L’origine de cette vision occidentale est, une fois de plus, une volonté de plaire à la Turquie et d’accéder au pétrole du Caucase ainsi qu’à des positions stratégiques en Asie centrale. Un tel point de vue nie le droit légitime de l’Artsakhsis à l’autodétermination et risque la collusion avec un État génocidaire.

Il souligne que «ce que le monde occidental, et en particulier l’OTAN, ne comprend pas, c’est que «renoncer» à l’Artsakh reviendrait à tolérer le génocide contre les arméniens: le déplacement forcé et la persécution des arméniens, les atrocités généralisées, la destruction du patrimoine culturel et l’un des les plus grandes crises humanitaires dans la région du Caucase au cours des dernières décennies, impliquant un énorme afflux de réfugiés vers l’Arménie proprement dite.

«Il est important de noter que, compte tenu des signaux d’alarme actuels concernant le génocide en Turquie et en Azerbaïdjan, ainsi que de ce que nous savons du processus génocidaire en général, il est inconcevable que «l’abandon» de l’Artsakh mette fin au conflit dans la région, et encore moins au plomb. à la «paix» et à la «prospérité». Les desseins génocidaires de l’Azerbaïdjan et de son puissant allié la Turquie garantissent presque que l’agression contre le territoire arménien se poursuivra. La haine anti-arménienne promue par les deux pays, et en particulier par le régime Aliyev, ne s’apaisera pas avec le dépeuplement de l’Artsakh», indique le communiqué.

Il note que le dépeuplement de l’Artsakh doit être considéré comme le début d’une campagne beaucoup plus large visant à éliminer une fois pour toutes la présence arménienne de la région.

«Le peuple d’Artsakh mérite que ses appels à l’autodétermination soient entendus et

Suite à la page F2

L’opposition arménienne s’inquiète de la destruction de documents classifiés

EREVAN—Les élus de l’opposition ont dénoncé le gouvernement arménien pour avoir fait passer en toute hâte au Parlement un projet de loi qui pourrait permettre aux services de sécurité de détruire plus facilement des documents classifiés.

Le projet de loi impliquait des amendements pertinents à une loi arménienne réglementant le travail du Service national de sécurité (NSS), l’ancienne branche arménienne du KGB soviétique. La majorité pro-gouvernementale de l’Assemblée nationale l’a adopté en première et deuxième lectures le 24 novembre, après un débat animé.

Les amendements stipulent que les documents d’archives contenant des informations sensibles sur les agents de sécurité, leurs informateurs secrets et leurs opérations peuvent être déclassifiés ou détruits «d’une manière définie par la loi ou d’autres actes juridiques».

Les députés du Parlement représentant la principale alliance d’opposition Hayastan ont exprimé de sérieuses inquiétudes quant à cette mesure, affirmant que les autorités pourraient avoir l’intention de cacher d’éventuelles preuves de leurs actions illicites. Ils ont déclaré que le NSS doit être autorisé à détruire de tels documents uniquement après les avoir

déclassifiés.

«On craint qu’ils ne soient en mesure de mener certaines actions et de cacher des informations au public», a insisté vendredi l’un de ces législateurs, Gegham Manukian.

Andranik Simonian, chef adjoint du NSS, a tenté d’apaiser les inquiétudes de l’opposition lors du débat parlementaire. Il a déclaré que son service de sécurité est depuis longtemps autorisé à détruire des documents classifiés et que les autorités veulent seulement réglementer ce pouvoir.

M. Simonian a également déclaré que la divulgation de secrets d’État périmés pourrait nuire à la sécurité nationale de l’Arménie. «Par conséquent, ces documents sont détruits sans être déclassifiés», a-t-il déclaré.

Vilen Gabrielian, un législateur pro-gouvernemental, a également minimisé l’importance du projet de loi du gouvernement. Il a déclaré qu’une loi distincte sur les secrets d’État contient déjà de telles dispositions.

«En République d’Arménie, personne ne peut détruire seul et secrètement un document contenant des informations confidentielles», a déclaré Gabrielian au service arménien de RFE/RL.

(RFE/RL)

Pachinian aurait refusé de signer le projet de décision de déclaration du Conseil de sécurité collective de l’OTSC

EREVAN—Selon Avia.pro, le Premier ministre arménien aurait refusé de signer le projet de déclaration du Conseil de sécurité collective de l’OTSC et le projet de mesures communes d’assistance à l’Arménie. La raison du désaccord est que, selon Pachinian, les pays membres de l’OTSC ne donnent pas une évaluation politique adéquate des actions de l’Azerbaïdjan contre l’Arménie, y compris des relations plutôt étroites entre Moscou et Bakou, ainsi que des actions insatisfaisantes d’autres pays membres en relation avec l’Arménie.

«Une évaluation politique est nécessaire, avant tout, d’un point de vue moral, car cela devrait être une manifestation logique des relations alliées. Bien sûr, cela est également important du point de vue de la restauration de l’intégrité territoriale de notre pays, mais cette volonté en soi ne signifie pas une intervention militaire. L’absence d’une évaluation politique claire de la situation et l’absence d’adoption de la décision susmentionnée peuvent signifier

non seulement le refus de l’OTSC de se conformer aux obligations alliées, mais peuvent également être interprétés par l’Azerbaïdjan comme un feu vert de l’OTSC à une nouvelle agression contre l’Arménie. Le projet de «Déclaration de la CSC de l’OTSC et sur les mesures conjointes d’assistance à la République d’Arménie» soumis à la signature n’est pas suffisamment finalisé, et sous cette forme, avec tout le respect que je vous dois, je ne suis pas prêt à signer ces documents», a déclaré le Premier ministre arménien.

Le secrétaire général de l’OTSC, Stanislav Zas, à l’issue de la session du Conseil de sécurité collective de l’OTSC à Erevan, a cherché à temporiser en expliquant que le projet de décision du Conseil de sécurité collective de l’Organisation du Traité de sécurité collective (OTSC) sur les mesures d’assistance à l’Arménie est «dans un haut degré de préparation», mais un certain nombre de dispositions doivent encore être finalisées .

«Deux documents étaient à l’honneur aujourd’hui. Le pre-

mier est le projet de décision sur l’assistance à la République d’Arménie. Le document est dans un état de préparation élevé. Dans l’ensemble, un ensemble de mesures a été convenu et défini pour fournir une assistance à l’Arménie dans la situation difficile actuelle, liée, bien sûr, aux tensions à la frontière entre l’Arménie et l’Azerbaïdjan», a-t-il ajouté.

Selon M. Zas, le document a été reconnu dans son ensemble, mais un certain nombre de points doivent encore être finalisés. «Par conséquent, une instruction a été donnée pour finaliser ce document et le soumettre à la signature des chefs d’État», a-t-il déclaré.

Zas a également ajouté que la déclaration du Conseil de sécurité collective de l’OTSC est également dans un haut degré de préparation, mais suite aux résultats des discussions d’aujourd’hui, il a été nécessaire d’apporter un certain nombre d’ajustements à ce document. «C’est un processus normal», a-t-il déclaré.

(Armenews)

La Syrie, un «laboratoire de drones»

AMSTERDAM—La Syrie a servi de «laboratoire de drones» pour les parties ayant pris part à ses onze années de conflit, durant lesquelles des drones ont été testés et déployés plus tard en Ukraine, a affirmé une ONG. Au moins 39 types de drones militaires de six pays ont été utilisés en Syrie, indique l’ONG néerlandaise PAX for peace dans un rapport publié le 22 novembre. La Russie, les États-Unis, l’Iran, la Turquie, Israël et le régime syrien ont tous eu recours à des drones lors d’opérations militaires en Syrie.

«La Syrie a été un»laboratoire«de drones, dans lequel des pays et groupes armés non étatiques ont testé différents nouveaux types de drones», avance l’ONG. «Au cours de la dernière décennie, les drones améliorés dans le ciel syrien ont montré à plusieurs reprises comment les

acteurs militaires (...) ont amélioré leurs connaissances» dans ce domaine, ajoute le rapport.

Des drones kamikazes iraniens, russes et américains utilisés en Syrie ont été déployés «à plus grande échelle» dans la guerre en Ukraine. Depuis 2016, la Turquie utilise des drones dans le nord de la Syrie lors d’opérations militaires qui l’ont aidée à s’emparer d’une vaste bande de territoires frontaliers. Plus de 60 frappes de drones turcs ont touché des zones tenues par les Kurdes entre janvier et septembre 2022, selon le rapport.

Le drone Bayraktar TB-2 déployé en Syrie est devenu «le drone de combat le plus connu de Turquie, jouant un rôle clé dans les conflits en Libye, au Haut-Karabagh, en Éthiopie et plus récemment en Ukraine»,

affirme PAX for peace. La guerre s’est avérée être «l’ultime laboratoire de véhicules aériens sans humains à bord (UAV)» pour la Russie, lui permettant d’évaluer les drones de ses partenaires et de tester ses propres drones et armes de combat.

L’intervention de la Russie en soutien au régime syrien a été cruciale à l’heure où celui-ci perdait de vastes étendues de territoire. «La Russie (...) a considérablement influencé le cours de la guerre» grâce aux drones», selon PAX for peace. L’Iran a également fourni des drones à des milices irakiennes alliées et au puissant Hezbollah libanais, qui disposait déjà de capacités avancées, mais a consolidé son expérience en combattant aux côtés de l’Iran et de la Russie en Syrie, selon le rapport.

(AFP)

Un dialogue de sourds

GÉRARD MERDJANIAN

Rien de nouveau dans les relations entre l’Arménie et l’Azerbaïdjan. Le président Ilham Aliiev ne démord pas, la paix doit se faire à ses conditions et pas question de céder sur quoi que ce soit.

En cartographie, ce sont les siennes qui font force de loi. Celles présentées par l’Arménie, reposant sur les deux républiques démocratiques — arménienne et azerbaïdjanaise de 1918-1920, — ne conviennent au dictateur. Il préfère, et de loin, la carte redessinée par les bolcheviks au début des années vingt, d’autant que la RSS d’Azerbaïdjan héritait non seulement du Nakhitchevan mais également du Haut-Karabagh.

Partant de ce principe, il s’est permis de conquérir manu-militari 145 km² du territoire souverain de l’Arménie, faisant des dizaines de morts civils et militaires côté arménien, et d’y installer des fortifications militaires. Ce qui ne l’empêche pas de discuter de la délimitation/démarcation de la frontière Arménie-Azerbaïdjan en toute tranquillité, comme si de rien n’était.

Il met aussi en avant qu’il y ait des militaires arméniens au Haut-Karabagh, confondant allègrement les militaires de l’Arménie, qui étaient présents jusqu’au mois d’août 2022 et retirés depuis, et les forces d’autodéfense des arméniens du Haut-Karabagh, organisées par et sous l’autorité du gouvernement de la république autoproclamée d’Artsakh. Forces d’autodéfense qui permettent de sécuriser la population du Haut-Karabagh, vu que ce ne sont pas les 2.000 soldats de la paix russes qui pourront arrêter à eux seuls une agression de grande envergure du potentat azéri.

Reste le point le plus important pour le va-t-en-guerre. Rejoindre par voie terrestre son grand frère turc en traversant le Syunik (sud de l’Arménie). Le Nakhitchevan est relié à la Turquie par une petite langue de terre. Problème, l’Arménie n’est pas disposée à lui céder un ‘corridor’ comme celui de ‘Latchine’ qui permet de relier l’Arménie au Haut-Karabagh.

L’accord trilatéral de cessez-le-feu, signé à Moscou le 9 novembre 2020, prévoit effectivement une liaison routière, et non un corridor sécurisé, pour relier l’Azerbaïdjan au Nakhitchevan. Une liaison appartenant à l’Arménie et gérée par elle conformément aux lois internationales de traversée d’un pays tiers.

Pour atteindre son but le plus rapidement possible, il pousse l’Arménie à signer un traité de paix d’ici à la fin de cette année. Traité qu’il a proposé au lendemain de sa guerre victorieuse de 44 jours. Question: Comment signer un tel traité alors que les frontières n’ont pas été clairement délimitées et encore moins démarquées? Comment signer un tel traité alors que le devenir de la population arménienne n’a pas été clarifié?

Quelqu’un qui veut faire la paix avec son voisin ne le harcèle pas nuit et jour par des tirs d’armes à feu;

Quelqu’un qui veut faire la paix avec son voisin ne détruit pas son patrimoine culturel et religieux;

Quelqu’un qui veut faire la paix avec son voisin ne le dénigre pas systématiquement devant la communauté internationale;

Quelqu’un qui veut faire la paix avec son voisin n’enseigne pas à sa jeunesse la haine de ce voisin;

Et enfin, quelqu’un qui veut faire la paix avec son voisin commence par respecter sa parole et les engagements qu’il a pris lors de réunions officielles devant et avec des tiers.

On comprend la forte hésitation du premier ministre Nigol Pachinian pour signer la paix, d’autant que le comportement d’Ilham Aliiev, en paroles et surtout en actes, ne laisse présager rien de bon, ni pour l’Arménie, ni pour le Haut-Karabagh.

Il n’est pas nécessaire de remonter très loin. La semaine dernière, les propos tenus par le dictateur devant la délégation, composée de responsables de l’Union européenne et d’un certain nombre d’États membres du Partenariat oriental, sont significatifs. Encore faut-il séparer le bon grain de l’ivraie de ses paroles patelines.

Les forces russes de paix ont enregistré trois violations du régime de cessez-le-feu en Artsakh

MOSCOU—En Artsakh, les forces russes de paix ont enregistré 3 violations du régime de cessez-le-feu dans leur zone de surveillance. Ceci est indiqué dans le bulletin d’information du ministère de la Défense de la Fédération de Russie.

En conséquence, le commandement du groupe militaire russe de maintien de la paix mène une enquête avec la par-

tie azérie. Les violations étant réalisées par les forces azéries.

Le bulletin informe que les forces russes chargés du maintien de la paix ont patrouillé trois routes dans les régions de Martakert, Martouni et Chouchi. Le suivi de la situation dans 30 points d’observation se poursuit. Quatre convois azéris à travers le territoire de l’Artsakh libre ont été escortés.

(Armtimes/Armenews)

Bagdad veut redéployer ses forces aux frontières iranienne et turque

BAGDAD — Bagdad a annoncé le 23 novembre que les autorités fédérales travaillaient à un «redéploiement des gardes frontières irakiens» le long de la frontière avec l’Iran et la Turquie, après des bombardements répétés des deux pays contre des groupes armés d’opposition kurdes iraniens et turcs au Kurdistan irakien.

L’annonce semble adressée en particulier à l’Iran, pays influent en Irak qui a mené ces derniers jours plusieurs bombardements contre l’opposition kurde iranienne établie dans le nord de l’Irak. Téhéran avait d’ailleurs réclamé un tel déploiement frontalier.

Actuellement, les zones frontalières du Kurdistan irakien sont tenues par les forces militaires de la région autonome (Peshmerga), mais sous la direction du ministère de la Défense de Bagdad.

A l’issue d’une réunion gouvernementale sécuritaire, présidée par le Premier ministre Mohamed Chia al-Soudani, les autorités ont décidé de «mettre

en place un plan de redéploiement des gardes frontières irakiens (...) tout le long de la frontière avec l’Iran et la Turquie», selon un communiqué officiel.

Ce plan sera conçu «en coordination avec le gouvernement de la région du Kurdistan et le ministère des Peshmerga», souligne le communiqué, précisant que le chef d’état-major des forces kurdes était présent à la réunion du 23 novembre.

Mardi, une délégation des Peshmerga s’était entretenue avec des représentants des ministères de l’Intérieur et de la Défense. Les deux camps se sont mis d’accord «sur une stratégie visant à renforcer la sécurité aux frontières», selon un communiqué du Kurdistan autonome.

«Le gouvernement régional du Kurdistan dépêchera des renforts Peshmerga à la frontière», a assuré à l’AFP Lawk Ghafari, en charge des contacts avec les médias étrangers au Kurdistan.

Dans les jours précédents, des tirs de missiles et des frappes de drones kamikazes effectués par les Gardiens de la

Révolution, l’armée idéologique de l’Iran, ont une fois encore ciblé les bases de plusieurs factions de l’opposition iranienne.

Téhéran accuse ces groupes de mener des attaques sur son territoire en s’infiltrant à partir de l’Irak, mais surtout d’encourager les manifestations qui secouent l’Iran depuis la mort le 16 septembre de la jeune Kurde iranienne Mahsa Amini.

«Nous espérons que le gouvernement irakien empêchera les activités des groupes séparatistes et terroristes contre la sécurité de l’Iran (...) en déployant des gardes à la frontière commune, afin que l’Iran n’ait pas à prendre des mesures dissuasives pour repousser les menaces», avertissait lundi le porte-parole de la diplomatie iranienne à Téhéran Nasser Kanani.

Les frappes iraniennes interviennent après des bombardements menés par la Turquie au Kurdistan d’Irak contre des bases des rebelles kurdes turcs du PKK (Parti des travailleurs du Kurdistan).

(AFP)

PAS DE ...

suite de la page F1

pris au sérieux par la communauté internationale», a déclaré l’Institut, rappelant que le droit à l’autodétermination est l’un des fondements les plus importants du système juridique international avec l’égale souveraineté et l’intégrité territoriale des États.

«Le droit fondamental à l’autodétermination ne doit pas devenir une autre fiction juridique; elle doit plutôt être comprise comme un élément essentiel d’une paix et d’une sécurité internationales durables. De plus, la responsabilité de la communauté internationale de protéger les groupes identitaires est une norme essentielle qui doit être exercée dans ce cas, où le monde a la rare chance d’empêcher le génocide avant que le massacre n’ait commencé», note l’Institut Lemkin.

«Ce n’est que lorsque ces droits seront pleinement protégés et respectés que le monde

pourra tenir les promesses tant attendues de la Charte des Nations Unies», dit-il.

L’Institut Lemkin appelle à la création d’une commission internationale indépendante pour étudier les enjeux de l’Artsakh, dans le but d’établir une

issue juste et une paix stable.

«L’Azerbaïdjan ne doit pas être autorisé à utiliser la force pour revendiquer le territoire arménien et la communauté internationale doit faire savoir qu’elle défendra vigoureusement la vie arménienne contre une reprise du génocide de 1915», conclut le communiqué.

(Armenews)

Ascenseur Elevator
Services Inc.

PO Box 30, St-Laurent, Qc. H4L 4V4

RBQ# 1812-6474-22

www.adamselevator.ca

TEL: 514-745-4455 - FAX: 514-745-6613

**RENOVATION, REPAIRS, MAINTENANCE,
INSTALLATION OF ELEVATORS.**

Eddie, Pedro, Joyce Oughourlian

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԶՐՈՅՑՆԵՐ Մեր մամուլի խճճանկարը

Քանի մը յատակացում ի սկզբանէ։

Առաջին՝ վերնադրին մէջ աւելորդ տառ չկայ, եւ «ճ»-ի կրկնութիւնը արկածով չէ՝ եղած, մեկնաբանութեան չի՝ կարօտիր։ Մեր մամուլի ներկայ խճճեալ վիճակէն կը յառաջանայ այդ նոր բառը։

Երկրորդ՝ մամուլ ըսելով այստեղ կը հասկնանք բոլոր այն միջոցները, որոնցմով հասարակութեան հետ հաղորդակցութիւն կը ստեղծուի՝ որեւէ տեղեկութիւն, որեւէ գրական-վերլուծական կամ այլ նիւթ, որեւէ լուսանկար եւ այլն տարածելու համար։ Այդ միջոցները կ'ընդգրկեն թերթ ու պարբերաթերթ, ձայնասփիւռ ու պատկերասփիւռ, ինչպէս նաեւ համացանցային ընկերային հարթակները, ուր ոչ միայն հաւաքական այլեւ անհատական հաղորդումներ կը կատարուին։

Երրորդ՝ այդ «մեր»-ը։ Այդ դերանունը կը վերաբերի բոլոր անոնց, որոնք իրենք զիրենք տէ՛րը կը զգան այդ մամուլին։ Անոնք կրնան ըլլալ կուսակցութիւնները, միութիւնները, հաստատութիւնները եւ անհատները որոնք կը կատարեն այդ հաղորդումները։ «Մեր»-ը կ'առնչուի նաեւ համայն հաւաքականութեան՝ ազգի՛ն։ Առանց տիրութեան այդ զգացումին, ոչ այդ «մեր»-ը իմաստ կ'ունենայ, ոչ ալ այս յօդուածը ընդհանրապէս։

Արդ ի՞նչ հարցեր կը ցցուին մեր մամուլին առջեւ, մե՛ր առջեւ։

Իրերու բերումով՝ ուշադրութեանս առարկան դաշնակցական մամուլն է, սակայն այստեղ արծարծուող հարցերը, համոզուած եմ, որ կը վերաբերին բոլորին՝ անկախ մամուլի պատկանելութենէն։

Առաջին հարցը նպատակի ճշտումն է՝ միեւնոյն ատեն ճշտելով նաեւ, թէ որո՞ւ ուղղուած է տուեալ հաղորդակցական միջոցը, նոյնիսկ տուեալ հաղորդումը, այսինքն՝ ի՞նչ է թիրախը՝ հա՞յ հասարակութիւնը, անոր մէկ հատուածը՝ կուսակցականները, երիտասարդները, մասնագէտներու խո՞ւմբ մը եւ այլն, թէ՞ ոչ հայ հասարակութիւնը, անո՛ր մէկ հատուածը՝ մեր բարեկամները կամ թշնամիները, մտաւորականները եւ այլն։ Այս բոլորին նոյն ձեւով, նոյն լեզուով, նոյն տրամաբանութեամբ, մանաւանդ նոյն դերակատարներով կա-

րելի չէ մօտենալ, ինչ որ կը նշանակէ, թէ կարիքը ունինք մասնագիտական ներդրումի, որպէսզի մշակուին իւրաքանչիւրին «համապատասխան ռազմավարութիւն ու մարտավարութիւն», ինչպէս կը հաստատէր նաեւ ՀՅԴ մամլոյ վերջին խորհրդաժողովը գումարուած 2021 հոկտեմբերին երեւանի մէջ։

Նկատի պիտի առնուի նաեւ այն, որ կը գտնուիս մրցակցային իրադրութեան մը մէջ, իսկ խօսքդ տեղ հասցնելու համար պիտի կարենաս թիրախիդ ուշադրութիւնը գրաւել խօսքիդ նպատակայարմարութեամբ, իւրայատկութեամբ եւ որակով, այլեւ ճի՛շտ ատենին ըսելու փութկոտութեամբ։

Երկրորդ հարցը կազմակերպուածութիւնն է։ Շատ ընդարձակ նիւթ է ասիկա, առանձին համապարփակ քննարկման արժանի, բայց այստեղ կարելի է նշել կարիքը տեղեկատուական վստահելի շտեմարանի ստեղծման, մամուլի հին ու նոր արխիւներու մատչելիութեան, լրատուական տարբեր միջոցներու համագործման, անոնց միջեւ շտապ փոխանակութեան եւ այլն։ Եւ ի հարկէ կը կարօտի հաւաքական աշխատանքի, քանի որ որեւէ թերթ կամ հաղորդակցական այլ միջոց առանձին չի կրնար ապահովել այս բոլորը։ Այսինքն կայ կարիքը լրատուական գործակալութեան մը, որ կրնայ նեղ՝ ըսենք կուսակցական, կամ նախընտրաբար լայն՝ համասփիւռեան, եթէ ոչ համահայկական պատկանելութիւն ունենալ։ Այս մէկը կը ներառէ ի հարկէ առկայ մարդուժի լաւագոյն օգտագործումը, մանաւանդ նորերու պատրաստութիւնը, եւ նիւթական եղած միջոցներու տնտեսումն ու յաւելեալ կուռաններու ստեղծումը։ Նորերու պատրաստութիւնն ալ (խմբագիր, հրապարակագիր, լրագրող, թղթակից, լուսանկարիչ, նկարահանող եւ ընդհանրապէս աշխատակից պատրաստելը) ինքնին առանձնաբար արժարժելի նիւթ է։

Կազմակերպուածութեան մաս կը կազմէ տեղեկատուութեան եւ այլազան նիւթերու պատշաճ պատրաստութիւնն ու հասանելիութիւնը, տեղական բնոյթի ըլլան անոնք, տարածաշրջանային թէ համաշխարհային՝ հայկական թէ ոչ հայկական ոլորտներու վերաբերեալ։ Յատկապէս այս վերջինը կը բացակայի մեր մամուլէն

ընդհանրապէս՝ այն տպաւորութիւնը ձգելով, թէ կարծես կ'ապրինք մենք մեզի, առանց որեւէ առնչութեան մեր շրջապատին հետ։

Եւ ասկէ կ'անցնինք երրորդ հարցին, որ նոյնպէս կ'առնչուի կազմակերպուածութեան, կազմակերպուածութեան՝ ոչ միայն մամուլի ասպարէզին մէջ։ Այդ՝ լեզուի հարցն է։ Մամլոյ խորհրդաժողովը իրաւամբ դիտել կու տար, թէ «Սփիւռքի պայմաններում, հայերէնի իմացութեան նահանջին զուգահեռ նուազում է նաեւ հայախօս մամուլի պահանջն ու ազդեցութեան շրջանակը», ինչ որ կրնանք նկատել որպէս «ինքնիրացուող մարգարէութիւն» (self-fulfilling prophecy). նաեւ երկար ժամանակի վրայ մեր թերացումներու հետեւանք է այս նահանջը։ Իսկ արեւմտահայերէնի անտեսումին դէմ-յանդիման՝ խորհրդաժողովը հարկն ալ կը զգայ նշելու թէ «անհրաժեշտ է նաեւ արեւելահայերէն լուրերի կենտրոնացուած վերածումը արեւմտահայերէնի եւ դրանց տրամադրումը արեւմտահայ մեր մամուլի ներկայացուցիչներին»։ Տեղին չէ՞ յիշել Լեւոն Շառոյեանի սա դիպուկ մատնանշումը. «Ամեն օր խորապէս կը տխրիմ ու կը ցաւիմ տեսնելով, որ սփիւռքահայ մեր թերթերը հետզհետէ կը հեռանան ԱՐԵՒՄՏԱ-ՀԱՅ դասական մամուլի դիմագծութենէն, նկարագրէն։ Անոնք անզգալաբար կ'իյնան արեւելահայերէնի ծանր ազդեցութեան տակ՝ թէ՛ բառապաշարով, թէ՛ դարձուածքներով, թէ՛ ոճով, թէ՛ լեզուական-քերականական ըմբռնումներով» («Արեւմտահայերէնի կարօտով...», Նոր յառաջ, 2022-07-28)։ Բայց ասոր համար ոչ միայն մամուլի վիճակը, այլեւ ընդհանրապէս արեւմտահայերէնի ուսուցումը կը դառնայ խնդիր, որ անմիջական ու ընդհանրական լուծման կը կարօտի։

Համոզուած եմ, սակայն, որ մամուլի անմիջական բարելաւման ոլորտները չեն պակսիր. օրինակ՝ լուրերու եւ տեղեկատուութիւններու, արտասանուած խօսքերու կամ բանախօսութիւններու ամբողջական ներկայացումներու կողքին նաեւ անոնց ամփոփումը մատչելի դարձնել լեզուական բարձր որակով, նոյնպէս օտար մամուլէն ու գրականութենէն կատարել անհրաժեշտ թարգմանութիւնները՝ քայլ պահելով աշխարհի ու մանաւանդ իմացական աշխարհի յառաջընթացին հետ, խմբագիրներուն, մանաւանդ երիտասարդ խմբագիրներուն ու անոնց անմիջական օգնականներուն համար վերաորակաւորման հնարաւորութիւններ ընծայել եւ այլն։ Կը մնայ ունենալ կամքը եւ ստեղծել անհրաժեշտ նիւթական կուռանները յաղաքս բարելաւման։

Անդրադառնա՛նք, թէ մեր մամուլը իր դերը խաղալու համար կարիքը ունի մեր անսակարկ հոգածութեան ու խոր գուրգուրանքին։

ՎՐԷԺ-ԱՐՄԷՆ
«Դրօշակ», 2022 սեպտեմբեր

ՀՅԴ... Սկիզբը էջ 1

պատճառով ստեղծուած այսօրուան ծանր վիճակը յաղթահարելու համար հրամայական է վարչակարգի ամբողջական փոփոխութիւնը։

Խորհրդաժողովը ընդգծեց Արցախի վերջին դանդուածային հանրահաւաքի լոյսին տակ եւ անոր օրինակով, միակողմանի պարտադրուող ծրագիրները մերժելու համաժողովրդային շարժումի ծաւալման անհրաժեշտութիւնը։

ՀՅԴ մարմիններու ներկայացուցիչները քննարկեցին նաեւ աշխարհաքաղաքական այսօրուան պայմաններն ու միտումները եւ անոնց լոյսին տակ տարուող Հայ դատի աշխատանքները։ Յատուկ օրակարգով շեշտուեցաւ նաեւ սփիւռքի ներուժը հայրենանուէր ծրագիրներու իրագործման համար լիարժէք օգտագործելու եւ սփիւռքի տաքնապահար գաղութներուն նեցուկ ու զօրավիզ կանգնելու հրամայականը։

Ամփոփելով իր աշխատանքները՝ ՀՅԴ մարմիններու խորհրդաժողովը արձանագրեց նշուած առաջնահերթութիւններու ընդառաջ ցանցային եւ համակարգուած աշխատանքներուն վերանորոգ թափ հաղորդելու հրամայականը։

Chadir Meat & Restaurant T. 416-750-7404 T. 416-750-7400 1848 Lawrence Avenue E. Scarborough, ON M1R 2Y4 E-mail: info@ghadirmeatmarket.com	Sutton Sutton Group-Admiral Realty Inc., Brokerage 1206 Centre Street, Thornhill, Ontario L4J 3M0 Annie Varbedian Sales Representative Direct: (416) 918-3615 Office: (416) 739-7200 Fax: (416) 739-9367 annievarbed@hotmial.com www.suttongroupadmiral.com	kabawat FOR CONTRACTING (437) 213-2999 13 Kerrison Drive West Ajax, Ontario L1Z 1K1
ARZ fine foods The Essence of Mediterranean Gourmet Since 1989 Website: arzfinefoods.com Email: info@arzfinefoods.com Scarborough Location 1909 Lawrence Ave E, Scarborough, ON M1R 2Y6 (416) 755-5084 Mississauga Location 720 Bristol Rd W, Mississauga, ON L5R 4A5 (905) 502-9292	Anto's Restaurant Chef Anto 647-719-2896 1352 Kennedy Rd. Toronto, Ontario M1P 2L7 416-759-9991	hearing aid source Andre Ayvazyan HIS B.A.S andre@HearingAidSource.ca 416 754 4327 (HEAR) Parkway Mall, 85 Ellesmere Rd., #65, Toronto, ON, M1R 4B9
Gary Chahinian President, Broker of Record 416-258-8892 Gabriel Chahinian Sales Representative 647-580-5818 The Diamond Realty	I.D.A. Part of the Apothecary family of pharmacies. Pharmacists Sarkis Balian Vartan Balian Maral Abdalian Balian Cassandra Pharmacy Inc. 2040 Victoria Park Ave. Toronto, Ontario M1R 1V2 Tel. : 416.449.2040 Fax: 416.449.2048	ANI BAKERY ԱՆԻ ՓՈԱՊԱՆ Middle Eastern Pizza Lahmajoun ARSEN DABBAGHIAN 25 Howden Road, Unit #2 Scarborough, Ontario M1R 3C8 Tel: 416.285.7164

Հաւատաւոր Դաշնակցական Սերոբ Վեսոյեանի յիշատակին

«Սողոմոն Թեհլիրեան» կոմիտե-նութեան կողմէ Սեւան Հանի-արթինեանի արտասանած դամբանական խօսքը ընկ. Սերոբ Վեսոյեանի քաղման արարողութեան ընթացքին, 12 Նոյեմբեր 2022-ին, Թորոնթոյի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ:

Երկարատեւ անողոք հիւանդութեան մը հետեւանքով, քանի մը օր առաջ մեզմէ բաժնուեցաւ ընկեր Սերոբը, եւ իր մեկնումով բոլորս մասնեց խոր սուգի:

Անհաւատալի է այսօր կարգաւ այս խօսքերը ընկերով մը մասին, որուն աննկուն կամքը, բարձր եւ ուրախ ոգին, քաղցր ժպիտը եւ խրախուսիչ խօսքերը մեզի հաւաստիացուցած էին, որ ինք երբեք չի բաժնուիր մեզմէ:

Ընկեր Սերոբի կորուստը պատճառ դարձաւ, որ անդրադառնանք, թէ մեր կողքին տարիներ շարունակ ունէինք բարեկամ մը, ընկեր մը, հայր մը, հարազատ մը, որ թէեւ սպասելի բայց շատ հապճեպօրէն հրաժեշտ կու տայ մեզի, մինչդեռ մենք կը կարծէինք, որ վերջնական բաժանումի պահը դեռ հեռու է:

Թարգմանը հանդիսանալով ՀՅԴ «Սողոմոն Թեհլիրեան» կոմիտէութեան շարքերու անդամներու զգացումներուն՝ կը հաստատեմ, որ մեր շրջանը կորսնցուց կուսակցութեան գաղափարական հաւատամբին ու քաղաքական ուղիին հաւատարիմ ու ջատագովը հանդիսացող ուղղամիտ կուսակցական մը:

Ընկ. Սերոբ իր կուսակցական երթը

սկսաւ Լիբանանի մէջ, 63 տարիներ առաջ եւ շարունակուեցաւ Թորոնթոյի մէջ, 1978ի լիբանանեան պատերազմի օրերուն:

Թորոնթօ հաստատուելէն ետքն ալ, իր համեստ նկարագիրով ընկ. Սերոբ հնազանդօրէն ստանձնեց եւ յաջողութեամբ պսակեց իրեն վստահուած ամէն պարտականութիւն, սակայն երբեք չուզեց ինքզինքը տեսնել բացայայտ պաշտօններու վրայ: Ո՞վ չի յիշեր ընկեր Սերոբը նստած Հայ Կեդրոնի ճաշարանը, ամէն օր, ընկերներով հաւաքի պատրուակով՝ կեդրոնիս պահակութիւն կատարելու պատասխանատուութիւն ստանձնած: Ո՞վ չի յիշեր գինքը Հայ Կեդրոնի երէցներու ընկերակցութեան մէջ իր անխոնջ գործունէութեամբ: Եւ ապա ինչպէ՞ս մոռնալ անոր պատրաստած համադամ ճաշերը, մանաւանդ խորոված ձուկը, կեդրոնիս ճաշարանի պաշտօնը ստանձնած ժամանակ:

Չարքաշ կեանք մը վարեց ընկ. Սերոբ: 70-ական թուականներէն սկսեալ մինչեւ իր Թորոնթօ հաստատուելը: Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմի ընթացքին, ընկ. Սերոբը պէյրութահայ գաղութի ինքապաշտպանութեան գործունէութեան մէջ իր կարեւոր դերակատարութիւնը ունեցած է, մարտական պատասխանատու ընկեր Սերոբը մարզած ու դաստիարակած է սերունդ մը, որոնք իրենց կարգին ստանձնեցին պատասխանատու պաշտօններ, լիբանանեան պատերազմի ընթացքին եւ պաշտպանեցին հայահոծ շրջաններն ու լիբա-

նանահայութիւնը:

Մեր խօսքը յետ մահու գնահատական մը պիտի ըլլայ հաւատարիմ դաշնակցական, պարզ ու համեստ, խոնարհ ընկերով մը: Ընկ. Սերոբը կոմիտէութեան ամենապարտաճանաչ ու հաւատաւոր ընկերներէն մէկն էր: Միշտ ներկայ բոլոր ժողովներուն անխորի: Անրն-

դունելի էր իրեն համար պարզապէս բացակայիլ կուսակցական ժողովէ մը: Մեր ժողովներուն համը ու հոտը, կուսակցական վէճերը հանդարտեցնողը, երիտասարդներուն հայրն ու նեցուկը:

Եւ այսօր կը մեկնի այս աշխարհէն միանալու իր գաղափարակից ընկերներուն: Յանուն ՀՅԴ «Սողոմոն Թեհլիրեան» կոմիտէին եւ շարքային կուսակցական ընկերներուն, նախ եւ առաջ մեր խորագգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնենք իր տիկնոջ, զաւակներուն եւ թոռներուն, մեր հանգուցեալ ընկերով ընտանեկան պարագաներուն եւ հարազատներուն:

Մեր խորագգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնենք նաեւ մեր բոլոր ընկերներուն ու համակիրներուն, որոնք մօտէն ծանօթացած, յարաբերած ու գործակցած են ընկ. Սերոբին հետ, թէ՛ լիբանանի մէջ, թէ՛ հոս:

Երթդ բարի, ընկե՛ր Սերոբ: Հոգիիդ ճախրանքը յաւերժանայ, ընկե՛ր:

Այո՛, յոյսդ մենք ենք, կը շարունակենք մեր սուրբ գործը:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Ողբ. **ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԻՆՈՅԵԱՆ**ի մահուան քառասունմեկ ամիս հետոյ, 4 Դեկտեմբեր 2022-ին, Ս. Յակոբ Առաջ. Մայր եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի: Ցաւակցութիւն եւ ընդունելութիւն յաւարտ Ս. Պատարագի Կէօնեան կեդրոնէն մերս: Սգակիրներ՝ Տիկ. Լեւա Միմոյեան, տէր եւ տիկին Հայկ եւ Թալին Աֆարեան, գլխի, Նանոր Միմոյեան:

CLIMATISATION TECHNO AC
Air Conditioning/Heating/Ventilation
Service, Repair, Sales, Installation
Residential, Commercial
General Construction (Doors, Windows, Insulation...)
RBQ: 5784-1082-01
514-838-3230
climatisationtechnoac@gmail.com
Vahram Noubarian / Sako Hasarkuzian

Groupe Sutton - Performer Inc.
705, boul. St-Jean, suite 160
Pointe-Claire, QC H9R 0M9
ALBERT ARKILANIAN
Courtier immobilier résidentiel
Residential Real Estate Broker
aarkilianian@sutton.com
Cell: 514.962.8822
Bur: 514.426.9595
Fax: 514.426.9596
www.albertarkilianian.com

Tro Bachekjian
Représentant des ventes
Véhicules d'occasion
Pre-owned
Sales Consultant
tbachekjian@gabriel.ca
Tél : 514 327-7777
Poste : 4139
Télé. : 514 262-8019
7000, boul. Henri-Bourassa Est
Montréal-Nord, QC H1G 6C4
www.hondagabriel.com

École De Conduite
AZIG Driving School
Tel: 514-336-1110
Moniteur-Instructeur
AUTOECOLEAZIG@HOTMAIL.COM
1400, rue Sauvé O, Montréal, QC H4N 1C5, Suite 1438 Centre Adonis II

Gagik Vardanyan
Personal Lines Damage Insurance Agent
Allstate Insurance Company
of Canada
2675 Rue d'Annamasse
Boisbriand, Québec J7H 0A5
Phone: 438-405-4492
Email: gvardanyan@allstate.ca

NAZARETH
CLASSIC GRILL
550 Curé Labelle, suite 17, Ste-Rose, QC H7L 4V6
Tel: 450.937.4064
Email: resto.nazareth@hotmail.com

MARLIN KAZANJIAN
Conseillère en sécurité financière
Financial Security Advisor
Assurance Vie & Hypothécaire
Assurance Invalidité et Maladies graves
Régime épargne-études (REEE)
Assurance Voyage
Planification de Retraite(REER,CELI,FER)
Tél: (514) 291-6636
Marlene@atfinance.ca
Financière AT - Gestion de Patrimoine

KRIKOR MAROUNIAN RLU
Independent Financial Security Broker
Life Insurance • Disability & Critical Illness Insurance
Group Insurance • RRSP/TFSA/RESP
Travel/Visitor Medical Insurance
11820 General Giraud
Montreal, QC H4J 2H6
Res: (514) 332-7021
Fax: (514) 731-7499
Cell: (514) 927-2666
krikormar@gmail.com

NETTOYEUR
MARIE-CLAIRE
CUEILLETTE ET LIVRAISON GRATUITE
À DOMICILE ET AU BUREAU (MONTREAL ET LAVAL)
2535 de Salaberry, Montréal
Tél: 514.334.7830

horiZon
H O R I Z O N
Hebdomadaire arménien
Armenian Weekly
Publié par / Published by
Les Publications Arméniennes
(1991)
3401, Olivar-Asselin
Montréal, Québec
Canada H4J 1L5
Abonnement annuel /
Yearly subscription
Canada
2e classe - 2nd class: \$80
plus applicable taxes
1re classe - 1st class: \$95
États-Unis / USA
1re classe - 1st class: \$95 US
Ailleurs / Elsewhere
1re classe - 1st class: \$125 US
Administration / Publicité
Sylvia Ehramdjian-Bachekjian
(General Manager)
Tél.: (514) 332-3757
E-Mail: sylvia@horizonweekly.ca
Courrier de deuxième classe
/No. 40065294 / Second class mail
Dépôt légal: bibliothèques nationales
du Québec et du Canada - ISSN 0708580X
Գրիգոր Հոբոյեան, (416) 494-1921
Ժազ Վարպետեան, (416) 722-9225
Վարիչ Խմբագիր՝
Վահագն Գարագաշեան
Վարչական պատասխանատու՝
Սիլվա Պաշլուգեան
Քարտուղար՝ Մարինա
Տէր Խաչատուրեան
Ազգ խմբագիր՝
Վրէժ-Արմէն Արքիմեան
Անգլերէն/Ֆրանսերէն՝ Վիգէն Արքա-
համեան, Թինա Սիլահեան
Սրբագրիչ՝
Սոնա Թիքիզեան
Ծանուցումներու ձեւաւորում՝
Լորի Խաչերեան

Financé par le
gouvernement
du Canada
Funded by the
Government
of Canada
Canada

ADONIS

NOS MAGASINS

2001 Sauvé O,
Montréal, QC H4N 3L6
(514) 382-8606

4601 boul.Des Sources,
Montréal, QC H8Y 3C5
(514) 685-5050

8880 boul. Leduc,
Brossard, QC J4Y 0G4
(450) 656-9595

2425 boul.Curé Labelle,
Laval, QC H7V 1R3
(450) 978-2333

225 Rue Peel,
Montréal, QC H3C 2G6
(514) 905-6499

2173 St-Cathrine O,
Montréal, QC H3H 1M9
(514) 933-4747

3100 boul. Thimens,
Montréal, QC H4R 0C9
(450) 904-6789

2655 Ave. Des Aristocrates,
Laval, QC H7E 0H3
(450) 665-8801

7250 boul.Des Roseraies,
Anjou, QC H1M 2T5
(514) 493-6667

1240 Ave Eglinton O,
Mississauga, ON L5V 1N3
(905) 363-0707

1055 St-Laurent boul,
Ottawa, ON K1K 3B1
(613) 778-8883

920 boul.Maloney O,
Gatineau, QC J8T 3R6
(819) 317-1737

Suivez-nous !

www.groupeadonis.ca

20 Ashtonbee. Road,
Scarborough, ON M1L 4R5
(416) 642-1515

2561 Stanfield Rd,
Mississauga, ON L4Y 1R6
(365) 207-0200

1700 Rue Bouvier
Québec, QC G2K 1N8
(581) 890-9994

BARRY

KAREN

ALEX

GARO

KAZANDJIAN

BUY | SELL | FINANCE

RE/MAX

IMMOBILIER

+

HYPOTHÈQUE

514 333 3000

CLASSÉS PARMIS LES MEILLEURS COURTIERIS RE/MAX AU NIVEAU MONDIAL

RANKED AMONGST THE HIGHEST PERFORMING RE/MAX BROKERS WORLDWIDE

RE/MAX
3000

SIÈGE SOCIAL: 9280 BOUL. DE L'ACADIE, MONTREAL QC H4N 3C5
PAVILLON: 2500 RUE DES NATIONS #102, SAINT-LAURENT, QC H4R 3J9